

ღუწნით ღათჩგუნელი თავი შევაჩვენებ,
შემძლის შობლეავება ჩოშ ვენ შევაჩინე...
აშიჩან გუნაძე

შემძლის შობლეავება

ამირან გელაძე

რჩეული ლექსები

კორექტორი: ანა გაბრიჭიძე
კომპიუტერული დიზაინი: კობა ჭელიძე

თბილისი 2013 წ.

სამი მომენტი, ასე გვიკორისხვა გადასცემის ერთობის
სამი მომენტი, სამი სრადის გადასცემის ერთობის
უკიდურესობა უკიდურესობა ზორის, ასე უკიდურესობა
ერთობის სრადის გადასცემის გადასცემის უკიდურესობა.

სამიერ გენერალი
სამიერ გენერალი
სამიერ გენერალი

3. Simpson's rule is used to find the area under the curve.

ლექსების კრებული „მუზების მოზღვავება“ ჩემი მეთვე
წიგნია. მასში შესულია ბოლო დროს შექმნილი ახალი
ლექსების სერია, ამასთან მის პირველ ნაწილში იხილავთ
სადიდო, ხოლო მეორე ნაწილში კი საბავშვო-გასართობი
ლექსების ერთობლიობას.

წიგნის ასეთი სახით მიწოდება მკითხველისათვის ჩემთვის პირველია და ვუიქრობ დიდად საპასუხისმგებლოც...

ვიმედოვნებ, ბევრს მოეწონება და დააინტერესებს წიგნის როგორც გამოცემის უკეთესი ხარისხი, ასევე მასში შესული ლექსების შინაარსობრივი მხარე... მთელი სიმძაფრით ვარძნობ თქვენს მხარდაჭერას.

ომერთი გვიანდნენა. ომერთი ფარაონებ

h3966 f3995656!

ავტორისაგან

ISBN 978-9941-0-4593-6

ՃՃη ծոծովիոծը

ԹԵյ ծոծովրոծօծա մ՛շյերօս ծյր՛յեմօ,
յլցամ մյայրոտ վամօտ վյզգօածօ,
սյալմա մռնակա աջօլո վմօծա,
լուցօս մյալո կարօ դօածօ.

Վամ համոյարա վամօս վյյեծօնօ,
լր՛յելլեմ համոսքո մերյենյ նոյածօ,
յարմա մոարտզա մովաս նաճաշլո
դա մոայարա պոտլոս նոյածօ.

ԹԵյ ցայմոյշնա ծոնքօս մՎյյերշալլեմօս,
մաս ոցալլեմօնան ցրյեմլո վյյետաշլա,
համյրալո ցնյեմ ծնյելլեմօ ոյշլա,
դամբրտեալո ցնյո մլոյշքո ցյետյաշլա.

Թյ ցաշեյօնց հյմս մցյել ուցնյեմյօս,
մուրոմ ովյանց սյալո ցրմեյյլո,
ցնոծոյերյեմօս սաշալո ցնյեմօ,
րոմ դամրիա տացնյ ցաժամսեցրյեյլո...

ბოლოშები გავიხსნა

მე ბოლომდე დავიხარჯე
ეს წიგნი რომ გამომეცა,
ლამაზ ყდაში ჩამესვა და
ასეთი სახე მიმეცა.

მიმზიდველი სილამაზით
„თვალი სვამს და თვალი ჭამსო“,
მიტომ არის ინტერესი
ჩემი ლექსის რითმს რომ ჰგავსო.

ვუტრიალე რუდუნებით,
აღარ დამიკლია ხელი
და „მუზების მოზღვავებას“
მივეცი მუზების ფერი.

წიგნო... ლექსებს უპატრონე,
ჩემს რითმსა და ჩემს ტკბილ ენას,
მოაბნიე ხალხში სხივად,
მოანატრე თავი ყველას.

შეაყვარე მკითხველს ძლიერ
ლექსში თქმული ყველა სიტყვა,
რაც მინდოდა გულით მეთქვა,
ვფიქრობ, წიგნში სრულად ითქვა.

Ահղթըոտ շաևշղդի հուժդիմես

Կրյմլոտ շաևշղդի հուժդիմես,
ալո մյօքեծա եսովնուս,
Շոմո մայզս հյօմմո ռվյմյնուս
դակարցցուս, զըլար ձովնուս.

Ֆայետեյդյուլո մյանցեծս
ֆա նախյուլ ևոնմրյեծս զյարանձ,
Ռաբոմ մռմթօցյ ջոյկրո
ցագարյյուլո յարո?!

Ռաբոմ մահյենյ դարճո
Խջարս ցագասյուլո մբրանծուս,
ֆա ցամիհինյ յէքո
ամ մբրանծուս հյօմմո պոյզնուս...

Մոշեցո դլյմդյ միյրալո,
մյանցեծս րուժդյեծս մտեռազգուս,
ոյնցեծ, Ռաբ շիյրա շոյրո
մյօթո մյենցըրա սչշոնծուս.

Լայվարդմա դաշկրա Շորյուտս,
Բամիմսեցրա նուլու դամուս,
Ո!... Ըմյրուու, մռմյց ռվյմյնա
մյ ևայշուտարու տացուս.

მაჩუცოს შეფერი

სულ მარტოს მტოვებ,
სწრაფად მშორდები,
იკარგებიან ზღვისკენ ქარები,
ქვიშაში კიდევ ტალღის გორები...

შენ ზღვის მოქცევას მაგონებ,
გიყურებ მარტო, ეული,
მოდიხარ ჩემთან, ისევ მშორდები
და რჩები გულში ნატვრად ქცეული...

მე ვარ ნაპირი,
მიტომ მშორდები,
რათა ზღვის კიდეს
ზედ დაესახლო...

მერე ჰორიზონტს,
ღრუბლებს მიხლილი,
ზღაპრად ქცეული
რომ დამენახო...

დამენახო და გული მატკინო,
მითხრა, რომ ახლა შორსა ხარ ჩემგან,
ალბათ, იმიტომ დამტოვე მარტო,
რომ დარდიანმა ვიარო ყველგან.

Ճո՞նև ջղբջղծ

ամ և օսմայի Շեանցուած և ամպարու ծրայնցա,
զգացար շաքրակո դա գուցացուած մյ մռնա մովուս,
զուսաց շնաեացս, վաշըոտեացս հյմո վոցնեծո,
ու գաոցցեծ, րոմ շալո վրացուած լոյթեծմո
ովցուս.
ծեցրո մագլու մամլցու, և ամացուերու արացուրս
ու եռցու,
տցու ծեցուսվյրամ գանարուսեա հյմո զեցրեծա,
րոցորու շեցրագ, գակցուրցեծու աեցենուց
և ուժմարս
մվացու մյությեծո տացու մլուցուած ույ նեծդեծա.
մռնիանս ծյրացսու դագարցուած ցու յաձագոնո,
մուսկցն մոծուցեծ յս դրացա, և ոծնելու մահցու,
յարս րոմ մոցուցուած գուլուս մախու, և յուլուս
գուցեծաս,
հյմս շնեծուրագ դարիյնաս շունց ամ վզյյնու
գամիյնս.
մռուս մյությեծո դա և ասվարացու ու եռցուց
Շցյլաս.
մյ յո մռուրենու ուցնեծեծուան տամանս շնուցուած,
ույ մոցավյց յրումանցունյ հյմո լոյթեծո,
րոցորու և աենուսու գագացրուու մովուս
շնուցուած...

კოცი, ღწმ შთანთქავს

ზღვაში ჩაეშვა დრუბლის წყება უსასრულობის,
ირონიულმა სიყვარულმა შექმნა ეპოქა,
ისევ ჩააქრობს ანთებულ კვარს ქროლვა
ძლიერი,

ჩემი ცრემლები ამ სამყაროს აღარ ეყოფა.

ვიცი, დრო შთანთქავს უძრაობის ამ
სინამდვილეს,
მითხარ, თუ შეძლებ მოფერების ნაყოფად
ქცევას,

მე აღტაცებას ვეღარ ვუძლებ უსაზღვროების,
გააბათილებს აღზევება ჩემს თავის მტვრევას...
წყნარი დღეები, ვხედავ, შენი დიდი მადლია,
თავს დაგტრიალებს მოგიზგიზე სინათლის

ჩქერი,
ზღვარდაუდები ჰარმონიის დიდო სათავევ,
სიკეთის ასეთ სიუხვისთვის, ბევრი გყავს მტერი.
უსიყვარულოდ დამქანცველი თავისუფლების,
შენს გარშემო რომ შეკრულია დრუბლის

ბულული,
სალოცავ კერპად დამიტოვე ფერთა სილადე,
ამ ჩემს გულ-მკერდზე გადმოყრილი შენი
კულულის.

ჩემს ღერძეს

ჩემს ლექსებს, ნაწერს ასე ადრეულს,
რომ არ გაშლია კოკორი ვარდის,
ჯერ არ მოსვლია დრო მოფერების,
დრო შეფასების, ცუდის და კარგის.

ამ ლექსებს, როგორც ძვირფას საგანძურს,
როცა თავისი დრო მოაკითხავს,
ბევრი მოაცლის მტკვრსა და ნაგავს
და ინტერესით გადაიკითხავს.

მერე კი იტყვის თავისთვის გულში:
– „დმერთო! აქამდე, სად ვიყავ, ნეტავ,
ადრე ყოფილა ეს სანახავი,
ამას ყველაფერს ახლა კი ვხედავ!“

... როდის ყოფილა, რომ სიცოცხლეში,
ვინმე აფასეს იმაზე მეტი,
ბევრს არ სწვევია მწვერვალზე დგომა,
ბევრს არ პქონია ასეთი ბედი.

რომ გავიხსენო პოეტა რიგი,
რა შეედრება რითმებს ლამაზებს,
წარმოიდგინეთ გალაქტიონიც
მის სიცოცხლეში ვერ დააფასეს.
პოდა, მე ვინ ვარ? რას წარმოვადგენ?

გერ შევძლებ ვიყო გზათა და ხიდად,
რომ ჩემი ლექსი მე შეგაფასო,
ამბიციები კი მქონდეს დიდად.

მაგრამ ვთვლი, რაღაც შევძელი, მცირვა
ჩემი იღბალით და ჩემი ბედით,
ერთი რიგითი მწერალი მეც ვარ,
ნება სურვლით უფალი დმერთის!...

მუზიკის მომღვავება

მოდიან ფიქრში,
მოდიან ძილში,
მუზების მოზღვავებამ
ჩამაგდო ხიბლში.

იშლება, იფურჩქნება
სიცოცხლის ხეები,
დამე განათევი
მირბიან დღეები.

დმერთო, მოვლენილი
ცოდვა ამაცილე,
ცოტა დამაწყნარე,
ცოტა გამაცინე.

მინდა აღმაფრენა,
თავს ვერ მოვიყრუებ,
ლექსების, ზღაპრების
ამბებს მოვიტყუებ.

უნდა დავიშალო
ფიქრში ანა, ბანად,
გხედავ, რომ ვრჩები
უფლის ანაბარად.

ლექსით დათრგუნული
თავი შევაჩვენე,
მუზების მოზღვავება
რომ ვერ შევაჩერე...

* * *

ვიცი, რომ ჩემს რითმებს
სიცოცხლით განწყობილს,
წიგნები ინახავს
ფურცლებზე დაწყობილს.

ՅԵՒ ԱԿԱՂԲ

ՅԵՐ ԱՇՎԵՋՈ ՋՋԵՋԸ
ՃԱ ՑՈՒՐԵԺԸ ՏԵՎԴՈՆ ՑԵՐԸ,
ԹԵ ՅԵԺԵԺ ԻԵԵՅ ՌՈՒՄԵԺԸ
ԻԵՄԸ ՏԵՍԼԸ ՇԵՏԱՎԵՐԸ.

ԼԵՋԵԽՈՆ ՖԻԿԱՐԵԺԸ ՔԱՐԾ
ՏԱՑԸ ՃԱՄՑՐՈԱԼԵԺԸ ՄԱԴԱԺ,
ՏԵԼՇՈ ԱՌՈՋ ՋԵՆԱՐԾ,
ԻԵՄՏԱՆ ՄՈՎՈԴԸ ՄԱՉԵԱ:

„ԱՃԱ! ՃԱԹՈՑԾԸ ՃԵԼՈՆ,
ՄՈՒԹԵՐԾ, ՖՐԵՑԾ ՌԱ ՏԱՐ,
ԱՃԱՆ ԹԵ ՅԵՐ ՃԱՑՄԺԼԵԺ,
ՌԱՏԱՅ ՃԱԼՈԱՆ ՅԻՇԵՑԱՐ.“

ՅԵՌԸ ՅՈՎԱՄՈ ԻԵՑՅ
ՃԱՐԻԵԽՈԼ ՑՈՒՐՈՆ ԱՅՈՆ,
ՃԱ ԱՑԵԼԱՑԵՐԾ ՃՐՈՆ
ՃՐԱԼՈ ՏԱԳՄԱՐ ՏԱՑՈՆ.

ჩოცა კვევ შოვა ზაფხული

ცოცხლდება წარსული დღეები,
სულ გნატრობ, სავანევ ფარულო,
ცისფერო მდინარევ, რიქრაჟზე,
ვიცი, რომ კვლავ ისევ ხმაურობ.

პყვავიან ბებერი მინდვრები,
ყოველდღე გიყურებთ ფიქრებით,
ვერ შევძელ მენახეთ ამდენ ხანს,
უჩემოდ ხომ ცუდად იქნებით...

ღრუბლები დაბლა დასულან,
მინდვრებს ედებიან ნისლებად,
დრო გადის, მანძილი იზრდება,
ძნელია თქვენი მიგნება.

ფიქრებში დავიბრუნე ბავშვობა,
ლამაზ დღეებად ასხმული,
წელს უნდა გნახოთ უცილოდ,
როცა კვლავ მოვა ზაფხული.

բա շոկտ թժշոքաք

Ծագեմեծնուն... պրացելուզուս մեղրճա
Ռազաց արևամբայ մուշլա,
Ազալա և մայմանի, լույսուս և բարոյնման
Ցագորոնեցնուն մուս եմաս.

Վարսայլ գույքնուն, իսպանուն գույքնուն,
Մուս մունքնուն գույքնուն,
Ջազովանուն դա և մուս մունքնուն մամին,
Ոյնենա, զոնմեմ մուտերաս?

Մեղրճա, ռոմ ուզուուն մեղմանուն
Ջաելարտայլուն գույքնուս առանա,
Աելա ար մոնճա, դրա գայլուն
Դա դարիս մեռլուն եսունա.

Աելա և արուս, ռուցա և օձերը
Այս աելուա դա ցեռշրջեաց ուտյմուս ցագունա,
Արց մայման և սյուրցունուս, ռոմ ցագուենուն
Օս պայլագյերուս օւեց ուզունան...

Մոնճա, ռոմ դարիսնուն գույքնուն
Յայլերուն դունագ,
Յոյու շուզունուս օմյունագ
Դա յոյու մայմունագ...

მისახსოვნა ღმერთის

როცა ცხოვრებამ დამდალა
და აღარა ვარ ბიჭი,
უცნაურად შემიბრუნა
ახლა უფალმა ნიჭი.

როცა აზრს ვწერ და სტრიქონი
მარტო მე ვიცი ერთმა,
უცნაურ ლექსის რითმების
წყობა მასწავლა ღმერთმა.

აზრებს ვაწყობ და ზეციდან
მესმის უფლის მდერა,
უცნაური დამანათლა
მე მან ლექსის წერა...

დრო მოვიდა, რომ ვიმდერო
ძველი სიმდერა გედის,
საკვირველი დასასრული
ვნახე ჩემი ბედის.

გაფრენილო სიყმაწვილევ
და ცხოვრებავ ერთო,
მე მინდა, რომ ამ სასწაულს
გიმადლოდე, ღმერთო...

სასწაულის ვერ

შენგან უფალო, სასწაულს ველი
მალე, ახლავე, სწორედ დღეისთვის,
ნუ იზამ ისე, მანამდე მოვკვდე,
სანამ სიკეთე მინდა სხვებისთვის.

გთხოვ, გეხვეწები, მკაცრად ნუ განმსჯი,
ჩემი მოთხოვნა უფრო მზარდია,
შენ ხომ მაჩუქე ამ ქვეყნად ყოფნა
და მეც ცხოვრების გავლა მწადია.

მსურს ლექსის ტრფობით, მუზების წყობით,
სიმღერით შევძლო ამ წლების გავლა,
კიდევ ბევრი მაქვს საკეთებელი
და კიდევ მინდა ცხოვრების სწავლა.

ისე გავთელო წუთისოფელი,
ჩემი წარსული ლეგენდად იქცეს
და გავლებული კვალი ძლიერი
გადაჰყურებდეს გადაშლილ სივრცეს.

შინება გახსოვდებ

მხიბლავს, შენ ჩემზე ამდენს რომ ნაღვლობ,
მე რომ შენ გდარდობ, მოსაწონია,
სულ არ განვიცდი, ვინ იტყვის აუგს,
ასე მოქცევა ვთვლი, რომ სწორია.

ვხედავ, რომ შენში არ ზის თვალთმაქცი,
მომწონს, რომ ჩემებრ სხვასაც ენდობი,
არავის ჭორებს არ იტყვი ჩემთან,
ნათლად სჩანს გულით, რომ ხარ შენმდობი.

მადლობელი ვარ, გმადლობ იმისთვის,
გაცნობის დღიდან გიყვარვარ ასე,
დიდი სითბოთი და სიხარულით
ვხედავ, ბოლომდე გული გაქვს სავსე.

არ დაგვიკარგავს ჩვენ ერთმანეთი,
არ გვიდავია ჩვენ არასოდეს,
მე შენოვის ბადრი მოვარე ვარ, სავსე,
გზას რომ გინათებს, მინდა გახსოვდეს...

Ճանաչաժեքահո

յև դღյ մռնաա գոցո ևօմօմզլուս
ջրո յո մռսյլո յսաեյրո დա Շյմիարազո,
շձյայրյեծա օմաժօա, րոմ ամօս մոյմյլո
დա արց ցամցոնո ար ևիանս արազօն.

Վայլեցացս դա Վայծոլվոա մոյլո վայանա
յմմակօս պյոտյեծս, ցամցոնոլս մօսօզյ եյլոտ,
մատ մորուս տոտյուս անրոցնյեծա արոս մալալո
դա ցայըրոա յմմակօս պյոտս վայանա մոյլո.

Վոցնօս Վայոտեցա ալար յնձատ, ա! պյուլագյերո
ամ պյուղձմօա մուցյմյլո, րաց ցոնձա նաեռ,
Վյրա-կոտեցասաց ցասբացլուսո, մոլագ
Շյօմլյեծօ,

յև պյուլագյերո ցոնցեաժօ րոմ դաալացո.

Տաֆլաց Վայլո նեյ, մորալո, ցայրա մոնանո
դա մորհօլյեծա դագօս ծնյլշօ ծոլմոտ
դամտցրալո,
աեալցանրունօ դայնճոնելագ ցյրացս մորցյշօ
տացդացօվյյեծօտ, րյօնո պյոտոս մոնացամեցարո...

გაუფრითხოლებს ჭაღის შანღოლს

საკუთარ ფიქრის მპარავი
დროს ჩაფრენია კლანჭებით,
თვითონ დღე, დღე უსახური
დროს სთხოვს:
„მეც შენთან დაერჩები“.

მზე მოლოდინით დაღლილა,
მთებს დააფრინდა ნისლები,
ზღვაში თავს იხრჩობს სინათლე,
ზღვას სთხოვს:
„სულ შენთან ვიქნები“!

ფიქრი ტოვებს დიდ ნაფეხურებს,
ჩემსკენ შემობრუნდა სივრცე,
გული მოლოდინს გაუყუჩდა
და სთხოვს:
„სიბრძელეს ნათელი მისცეს“.

ლაჟვარდში ყვავილები დაიხატა
ქარი მიანგრევს წადილს.
ვაჟი მეგობარს ეფიცება და
პირობას დებს:
„გაუფრთხილდეს ქალის მანდილს“.

ԴԵ ՁԵՒՑԻՂԾ

გთხოვ, ყური უგდო ჩემს ნათხობ სტრიქონს,
მაგ სილამაზე მწვავდა შორიდან,
ფიქრებს მოვაძნევ ტყესა და მინდორს,
დიდ მონატრებას შენთან მოვიტან...

ჩოლაბურის პირს ტალღები ანგრევს,
ეწერს ედება მიხაკის ფერი,
ნეტავ, თუ გახსოვთ მწყემსი ბიჭები,
რომ ვერ აფრთხობდათ მზის სხივი მწველი.

ლახტის მოპარვა, რიკი, ტაფელა,
ქვით სალაობა, ბურთის თამაში,
ცხენზე ჯირითი და წყალში ყვინთვა,
ამ დროს ნახირი მოვდა ყანაში.

ვიდას ახსოვდა ძროხების მოვლა,
თან გსდევდა მიწის, ზეცის ტრფიალი,
ბევრჯერ დამითაც მინდვრად დარჩენილს
გგაროთბდა ურჩი მთვარის ციალი.

გამიგე ჩემო ადგილის დედავ,
თმა შევერცხლილი შემოვრჩი ქალაქს,
სოფლის წიაღში, რომ გავიზარდე
მეამაყება, არ ვნანობ ამას.

Կոյմղբ քահը շահ

յարօնեալո օւսյ ծոծոյրոծս
Շյմլոլոօ շետյուու, շաթյու,
դացուալյ ամցյնո ծոծոյրոծուու,
միու ևեուս ևա վյնար դույցիս շնաթյու.

Եյ ամոկրյուցի թամտարո զյրյիս
մուրունու դարդյիս մոխուրունու շամշան,
Եյ համուսապրդյիս գաոցո պալուապյու,
Եյ մառյմյանու ունյիցիս շոյմյու.

Եյ շուրուն սյունու համիցյու ծուլումույ,
ամուշնու հյմո շյունու նացյիս,
մյրյ սակուրաու գաուեաւո
օւ գացյիցյու աեալո ամեյիս.

Թյ րաչ մյուրիս, մյուոյա, հյմու პորածո,
յե դարդու հյմուզ եզեւրուա,
Թյ եռմ մյենցան արապյերս յուեազ,
հյմո օմյու մեռլու յրտուա.

Մյալո դամոյարացի ամ ծորությիսցան,
Թյ մուսո մալուու ևա օմյուու դաշուար,
Րաս մյրիս, Թյ հյմո մայցիս սապոյրալո.
Ունյիցյ յուշյու շոյմյու դարդո շար.

ჭარბა თხავარბა

ქარმა ონავარმა ფოთლები დაგლიჯა,
ხეებს შეაგება ოცნების თარეში,
ყვავილის კონები ცის კიდეს ახწია
და ფიქრობს, უთუოდ გაცვალოს რამეში.

უნდა, რომ ცხელ გულზე მზის კიდეს ავიდეს,
მოსტაცოს ალერსი შვილივით ეული,
უნდა, რომ ყოველი წმინდანი დააფრთხოს
და ფიქრი წაართვას სულს გადარეული.

* * *

ლოდინი კაწრავს სურვილებით დამსხვრეულ
დღეებს,
ქარო, ეს წამი, იქნებ, ტრფობის ფასადაც მისცა,
შენი ანცობა, ქარტეხილი არის ცნობილი,
გხედავ, ახალი ფერი დაჰკრავს შორეულ
სივრცეს.

* * *

კაცი უნდა იყვეს ერთგული,
საქმეში არა ლორობდეს,
თუ რამეს ხელი მოჰკიდა,
მას უნდა მიჰყვეს ბოლომდე.

მე კულტური

**ქართული სიტყვის ლამაზად გადმოცემის დიდოსტატს,
პოეტ ქალბატონს ირმა ქურასბეჭდიანს!**

მე ვეტრფი შენნაირ პოეტის სტრიქონებს,
სჩანს ღმერთისმიერი ქალი ხარ ნამდვილი,
უფალს რომ ადიდებ მაგ ლექსის მწერივებში
და გესმის რას ნიშნავს ქართული მანდილი.

ღმერთს წერ, რომ უმწეო კრავი ხარ უმისოდ,
უნებურ ცდუნებამ ცოდვები აგვკიდა,
ამ დედამიწაზე ეშმაკი ბატონობს
და უნდა გვიშველოს უფალმა მაღლიდან.

ნუ გაგიპვირდება, დიდო ქალბატონო,
თუ თმებშიც სითეთრემ ნიშანი იჩინა,
ეს წლების და დარდის ბრალია უცილოდ,
წარსულმა ბავშვობამ გულში მიიძინა...

მინდა, რომ კვლავ დიდხანს უმდეროდე
სიცოცხლეს

და შემოქმედების სურვილით იწვოდე,
თუ ვინმე დიდ სითბოს უგზავნის ქვეყანას,
ჩვენ პოეტები ვართ, ეს უნდა იცოდნენ.

დაგლოცოს უფალმა, იყავი დღეგრძელი,
შეილების სიკეთეს და წინსვლას გისურვებ,
თუ შენი მკითხველი ადიდებს მაგ ლექსებს,
ერთ-ერთი მეცა ვარ, მეც თქვენთან მიგულეთ...

უფალშა აშოშიჩება

კლდის თავზე ფესვებს ვეჭიდები, რომ არ
ჩავვარდე,
თავზე ყორნების და სვავების გუნდი
ტრიალებს,
მე სასწაულით გადარჩენას შევთხოვ
წმინდანებს,
ჩემი ჩავვარდნა და ჩაჩეხვა უნდათ ტრიალებს.
სვავების გუნდი გამალებით მძორს და ლეშს
ეძებს,
სიცოცხლე ძლიერ ტკბილი არის, ეს არ
მეშლება,
ჩემმა ამ ძალამ გააოცა მტერი ცბიერი,
ვხედავ, რომ ისევ მედგრად ვდგევარ, გულზე
მეშვება.
დრო გადის, მაინც უდრევი გარ იმათ ჯინაზე,
ფარული ძალა მაძლიერებს, სიცოცხლით
მავსებს,
ინტერესი და გაკვირვება აწუხებთ ძლიერ,
როცა მხედავენ ქედუდრეკს და გონებით
სავსეს.
მტერო ცბიერო, ტყუილად გაქვს იმედი დიდი,
ეს შენს გენშია არგატანის და მტრობის ჩვევა,
საღი გონებით ჩაუფიქრდი, მიხვდები ამას, რომ
ვერას მიზამ... მე უფალმა ამომიჩემა...

ნუ შეგვდები

ნუ შეგვდები გამათამამო
და ნუ დამიგებ ხალიჩებს ფრთით,
ჩემი მიზანი ერთია მხოლოდ,
ვიარო ნებით უფლის და ღმერთის.

ნუ მომცემ ოქროს, ნურც შემპირდები,
გთხოვ, ნუ დამიფრთხობ წუთებს დამისას,
ნუ ცდილობ ისევ, რომ ოცნებებით
ვიარო გზებზე სავსე მოვარისას.

ვერ ამიჭრელებ თვალებს ცდუნებით,
უკვე სითეთრე გამიჩნდა თმაში,
ჩემთვის მჭირდება იმედი ძლიერ,
რასაც დავეძებ საკუთარ თავში.

ჩავთვალე ისე, თითქოს არც მიცნობ,
ნუგაშის ძებნა ჩემი ხვედრია,
მე არავისგან არაფერს ვითხოვ,
ჩემი მფარველი ჩემი ღმერთია...

ვუ ღავებალი

ოცნებად ქცეულ დამის თენებას,
გერ დავემალე მუზების ლანდებს,
გადარეულმა არ ვიცი, რა ვქნა,
გგრძნობ ასეთ ყოფნას ვერ ვუძლებ ამდენს.

უსახურია სრულად ვედრება,
რთული გზებია ვიცი შენამდე,
ხელს ვკრავ ძველ გრძნობებს მოუშორებელს,
ჩაფლული რომ ვარ მასში ყელამდე.

შემოვარდნილმა რითმების წყებამ
ალბათ, ჩემამდეც ბევრი აცდუნა,
გთხოვ, გევედრები, საშველი მომეც,
ვხედავ გრძნობები ცამდე ასულა.

სწორედ ის არის მუზების ჯარი,
გულში სიმები რომ შემირხია,
ვერ ვუძლებ გრძნობებს სულმოუთქმელებს
და ვგრძნობ, რომ მეტი არ შემიძლია.

დღეს დმერთს ვთხოვ, უფალს, რომ დამებმაროს,
სხვა არვინაა ვხედავ მშველელი,
რითმებთან ერთად ის არის მხოლოდ
ჩემი ფიქრების დამის მთეველი.

Ճ՛ղ ճռղմքու շղմն

Ճճեմդյ զըմիծ ճա զյր մուտօվնօա,
հյմո ՞վալլյեծ մյ մոցլովօա,
զուօ շցոլուծ, զուտօվ մալլյ
ճա մյն մոցոմդզնօ օցուծյ եվալլյ.

մյ ևակյուտար տացս ճազյմյ ճճեմդյ
շյենտօվս մոնդուծ մորոմյյա, մյենդյ,
մուս մոյծանո գազլոյ ՞լուծո,
հյմո զյր զնաեց, զուտօվյ ևեզյեծո.

Յեռօրյածաց... հյմո մոյծու ճմյրուո,
Ծյուլու ևակյնչյյա ամ կյայնած յրուո,
շնուծ մոյմյալու ճա գամասարու,
տպյո զյր մյմլոյ ճա, տացու ճասարու.

մյ հյմսաս զըմիծ, ար մոնդա, արա...
ևեզօսո մյությեծու, ևըրոյյոնու ճալա,
ամ մոյծանո գազթյանյ գթյեծո,
զուօ, մովագնյեծ... մյ ամաս զեցլյեծո...

Ճմյրու մոյմյալու ճա մուաբրոնյեծս,
տոտյու մաջլուծան օւ եմաս մացոնյեծս,
զուօ, հյմիս մոմարու արու կյուլու
ճա զտեռյ, եյլ ծոլուս...
ճասցաս ՞յըրիլու...

ჩაცო՞մ եք՞նա?

Սմոլոնձագ ցագամյէլցա լամյ,
Ծարժնի ամյրու ևյալա,
Վա՞նց վարսէյալազընօւ ցամռիյնաւ
Մտցարու դածնյլցիւ ևդյալա.

Ցալար Շյացնա Ցշլո
Եյալու անյ իյմագ մուշլաւ,
Մտցարու դածնյլցիւ մյրյ
Տյլո ևնանյլու մուտյամե.

Օմյա մալց ցատյնյիւ մալց
Ցշլս մուսդյիւ յարագ
Ծա թյօւնու ևոտծո
Դարհյիւ իյմտան մարագ.

Դեղչ մղպոցա և այլքար

Ցտեռցու: Հաջյերյիւ մաս, ցացոնյիւ մաս.
Մոնդու դմյրտագ, րոմ մյէլցոյ,
յարժնու դամցազ ցարագ ացեցարյ,
Եմորագ ցոյութեազու լոյկոյիւ մաս.

Ցյեն յուցյա մանց ար դամոջյերյ,
Ծաօնեթյա պյուրյիւ ևասմյնագ
Ծա մյրյ կարու րոմ մոմոնյուրյ,
Ցյ յեյց մյյոցա ևասջյելագ.

ნუცავ ჩაღ გონდა

ნეტავ რად გინდა აშოლტილი მაღალი ტანი,
ან კიდევ მისი სილამაზე დახატულ თვალთა,
თუ დაუნდობლად გიორგულებს და

გიღალატებს,

თუ ვერ გაიგო განსხვავება შენი და სხვათა.

ნეტავი იმას, ვინც სიყვარულს ბოლომდე მიჟყვა
ოჯახის სითბო ამჯობინა უაზრო თამაშს,

ვინც აღვირახსნილ სურვილს დროზე უარი

უთხრა,

დღეს სიამაყით ახსენებენ შვილები მამას.

მაგრამ თუ მაინც სულმა სძლია არაკაცობის
და ცოლ-შვილს ისევ ამჯობინა საქმე

გრძნეული,

თუ მის ქონებას წყალს გაატანს რაც აბადია
და მერე ქალაქში, რომ დარბის გადარეული.

გწამდეს, ცხოვრება მარტოობის სუსხსაც

უჩვენებს,

ათასი ენა გადაივლის ეჭვის და ჭორის,

სევდის ბორბალი გაიელვებს, მაგრამ რაღა

დროს,

თაგშერცხვენილი ვეღარ ივლის მის ტოლთა

შორის.

...ამიტომ ვამბობ: გთხოვთ სუკელამ ყური
დამიღდოს,
ვაშკაც კაცს უნდა ნებისყოფა პქონდეს ძლიერი,
თუ კი შვილების და ოჯახის სიობოს აფასებს
მაშინ მიენდე, თუგინდ იყვეს გადამთიელი.

გური სიხარული შოვილა

სიობო ემატებათ მზის სხივებს,
ვარდებმაც იხარეს ადრიან,
სიცოცხლე ალადებს ქვეყანას,
ცივი დღუები კი გადიან.

მიდიან, იცვლება ბუნება,
ქარებს სისუსტე ეტყობათ,
ბორგავენ შავი ღრუბლები,
ვატყობ, სხვაგვარად არ ეწყობათ.

გულმა გაიხარა ნეტარმა,
აშკარაა ისიც გრძნობს გაზაფხულს,
მზის სხივის სიობო რომ უგრძვნიათ,
ვხედავ ნუშის კვირტებს დაზაფრულს.

გაპარულა, წასულა ზამთარი,
გაზაფხული მოდის შორიდან,
იწყება რადაც ახალი,
გულში სიხარული მოვიდა.

ჩუმთან გთოვჩნდა

სახეშეცვლილი, გათოშილი, ალბათ, საშველად,
ჩემთან მოფრინდა უცხო ფრინველი,
სითბოსა და ალერსს ჩვეული...

— ვინ დასძრას იგი,
უმოქმედოდ დამდგარი მთები,
მთები შავი და ჯართად ქცეული.

გხედავ თავს ახლის,
თითქოს უნდა სული დალიოს
და მთებთან დარჩეს...
ივიწყებს წარსულს,
იმას, ვინ არის და თავის გამჩენს.

ქარო, თავს რად იკლავ ამ ქლდეებზე,
არ პგევხარ წამსვლელს, გხედავ
არც დამრჩენს...
ნუ ითხოვ ჩემგან დაჟინებით
შენთან ყოფნას და გვერდით დგომას,
როგორც დაუნდობელს და შენს განმსჯელს...
შენ ვერ განგსჯი, ვერც გიშველი,
ვერც გადაგარჩენ...

ուժոն Եղոմածո

գարմեմո յլջամ գաճառա ց թյօն դա Շարա,
հյմո ուրիշիս Շարո՛Շյրո օսմոս Բցոմա՛մո,
մյեմա ոչյէյա, օսյ, տոտկոս մոյօն դաօմալա
դա գասրալուո նամըշրյացեօն մոմեցա
յյրօմալ՛մո.
մյացրո քայմուո նօմանոա Ռաճացա աելուս,
գարճասյու դջյուտա մոնացրյացեօն զաերիոծ
ցրյմլյէմ՛մո,
մյ Շյնցան ալյարսս մոցյուուո տվալյեօն
դաերոտ,
դու ևոյցարյուլ՛մո մո՞ծլցացեօնոտ, դամոտ,
ծնյլյուտ՛մո.

ցեյդաց գարճասյու յըարյեօն դուուս ալուոնս,
հյմո ցոյկրյեօն ասյ իյմած ռոցոր ծյրդյեօն,
շնդա, ռոմ წլյեօն, դարիյնուո, մալյ ցալյուս
դա Շյացյուոս լրմա ևօյցրյ հյմո ցըդրյեօն.
դջյ նօսլուանո մոցյուոմիօ յարյեօն ևաելուսաս,
հյմս արսյեօն մաեցուուո մթյ աճար հաճուս,
դարիյնուո լրուո մոյուուո ցոյկրո աելուսա
ցեյդաց յնձագրյա մոլանցյեօն ևաճճաց ռոմ
դաճուս...

Ճաճոնաբարություն Շղթական

մռմուաելուզու Շյմլուլուծաց, յեժա մաշլուա,
Շյնո մռեցլա դա հյմտան յուցնա, հյմտցուև
մաջլուա,
մյ զեյդաց ծռացընք, Շարօ՛Շյրուտ հյմնյ մռցինյե,
դաշնամուծելու Տոյցա՛Շյլուս ոյնյե մռմուլյե.
մյուրածե Հորէյշի մռայմարյե, մե՛րապլ
գամալյեծու,
գանմուրյլո զար մռմենծալյելո Շյնո տալյեծու,
գաճացուլալյ մոնաշրյլո շրի յալյեծու,
Մորս դակուլյլո լրյուծելուզուտ ուույտ
մտցրալյեծու.
մարտալո մուտեար, Ռոթ գացեցու մեեցյրալո
մյ Շյնո գանեչու...
ար զոյաց դորսու արացուսցան
ասյու դասչու...

* * *

գաճուլուս դրուս մանյանա
զոյշրյեծու Ռոց մու համալուտ,
գրմենծեծե գացաթան ուզ յարյեծե
ձյեսումուսըյրո գանմուլու.

ფყურად ვნებლი

ტყუილად ვწუხდი...
სულ ამაოდ მიყვარდა შენში,
ცეცხლივით მწველი რომ იყავი,
ქარივით ჩქარი,
უკმარისობით დათრგუნულმა ვეღარ შევძელი
გამედო ადრე ჩაკეტილი მაგ გულის კარი.

მიწაზე ჰყოია...
წარმავალი ხიბლის დღეები,
წყურვილს უპყრია ჩემი გული,
დაღლილი უცხოდ...
ვხედავ, რომ ადრე გადააგდე ცხოვრების ქნარი,
არავის უხმობა...

ვიწრო ბილიკით...
მოვდიოდი მრავალი წლები,
დამდალა ბრძოლამ და ჭიდილმა
გაუვალ გზების.
შეებას აღარ მგვრის, აღარ მშველის,
ახლა ეს დაღვრილი ცრემლი....

ძველი ფასტაში

აქ ვიდაც უცხოს წაუბილწავს
ძველი ტაძარი...
წინაპართ ოხვრას გაიგონებს
ამის მნახველი,
წარსულის დღეებს გასჩენიათ გულში სანძარი,
ჩქვეულ ტაძრის, რომ ვიხილეთ ჩუმი
მძარცველი.

დგას ნანგრევები, ისტორიის ნაფეხურები,
პაპის გენივით დარჩენილი უფლის ამარა,
წინაპართ ტკივილს დაუსეტყვავს
სამშობლოს გული...
და საქართველო ემსგავსება დრუბლის კამარას.
მომავალს ელტვის ჩვენი ერი

განუყოფელი...
დაქანცულ მერანს უკვდავების მოსვლია დღენი,
ფარული მტერი თუ ძველ ტაძრებს
გაგვინადგურებს,
მაშინ მითხარი, რადა დარჩება
წარსული ჩვენი...

ԴԵՅՄ ԵԱՀՈՐԾ

Ցագարարցովո, շեմո ՞աճուղո
Թռչուցա ուշա...
Շճարժելո դա մռեյթօալց, ծյարցան մազալո,
Ցեցաց, ռռմ հյմո մմացրո լռունոնտ
Ոցսեծա ևոշրւց,
Ըստո եանու հյմտցու ցաեծա ոցո մռացարո.
Թռչուցա հյմտան, ամ հյմի ևյունի
Ըստուն ծոնա...
Մացրամ ցեցաց, ռռմ աճթացեծաս մռիցյենաց
Աելուց,
Ցուո ևյուն մալց ցանթռշեծա ուշա ոյուցլեծ,
Ծյուուլաց տացու մռթյունեծաց
Մյյուցա աելու...
Ցյեն նյ ուժարժեծ, նյ ոյնեծո ասյտո ևյեցո.
Օս քաշարցովո շեմո ՞աճուղո
Օթյցու քանարհյենս
Ըստուն քանարհյենս
Գամուցիանս տցուոն
Գանահյենս...

სული შოთა რეზონის

სული მიიღობის სადღაც შორეთში,
სადაც სიცივის დიად კარი...
ცამ დააბერტყა სიშიშვლე მიწას
და გახდა უფრო სუფთა და მკრთალი.

სამყარო შფოთავს, ცდუნებას ებრძვის,
ჩამცხრალი ვნება ჰყრია ჩრდილებში,
ციმციმებს წამი უსასრულობის
და სჩანან წლები თავდახრილები.

უსახურ ხსოვნას სილადეს მატებს,
დინჯი ხმა შენი მშვიდი და წმიდა,
მწყრალია სიტყვა უსასრულობის,
ჰორიზონტს ზემოთ, ნეტავ, რა გინდა.

მეტი სიმხნევე გმართებს, იცოდე
ამ სამყაროზე რა გითხრა მეტი,
მე დავაბიჯე საკუთარ წარსულს,
ვინც ებრძვის ტკივილს, ეს მეც ვარ ერთი...

სირცხვილის განცდა

სირცხვილის განცდა მაიძულებს ვიყო
მდუმარედ...

გარსკვლავთა შორის გაიბნევა სული
შერცხვენით,
მწუხარის სასახლეს დაცხრება წვიმის ხმაური,
მეც წვიმის ღრუბელს ვემსგავსები, ჩემი
ელფერით.

მიმოიბნევა სული მაშინ მინდვრის ტაძარში,
ვხედავ ასეთი დედამიწას ბევრი ჰყოლია,
ჩაშავებულა აზიდული უდრეკი მთები,
სირცხვილის განცდას მოჰყოლია
მელანქოლია...

ჩემს თვალებს ცივი ლაქვარდი ათბობს,
ცრემლებმა დარდით დაკარგეს სხივი,
დავალ უტეხი უსაზღვროებით,
გული კი სტირის...

სირცხვილის განცდა მაიძულებს
ვიყო მდუმარედ...
დედამიწაზე გაიბნევა სული შერცხვენით,
მწუხარე სახით გადაგყურებ წვიმის
შავ ღრუბლებს,
მეც წვიმის ღრუბელს ვემსგავსები ჩემი
ელფერით.

ლუმილებან აშოგოძახებ

ღონემიხდილი, დუმილიდან ამოვიძახებ,
გონების თვალით ღრუბლებს შევცქერი,
გამოეყოფა რეალობას სურვილი ჩემი,
სინათლეს მოჰყენს უკვდავებას, ვიცი, ეს წელი.

აღსარება კი დამიტოვებს ტკივილიან ფიქრს,
გონების თვალით მე წუხანდელ სიზმრებს
ჩავცქერი,
გაოცებული დუმილიდან ამოვიძახებ,
დაიფერფლება უცნაურად გულის ნამქერი.

ბედნიერებას სულაც არ უნდა დროის ტაბარი,
ის აპაწაწინა ჩაუქრობელ სინათლეს მოგვთენს,
მაგრამ ისეთი ელვარებით და შემართებით,
რომ ეს სინათლე სულ ეყოფა
ალბათ, მთელ სოფელს...

ღონემიხდილი დუმილიდან ამოვიძახებ,
გონების თვალით ღრუბლებს შევცქერი,
გამოეყოფა რეალობას სურვილი ჩემი,
სინათლეს მოჰყენს უკვდავებას, ვიცი, ეს წელი...

ուսահո Ժղեհոըդ

յարնազալև մաշոնցեծ ջրովելլեծո,
մյ ամ ջրովելլեծուն զբեռզրոծ,
Վարսելունից իշեն զբօրուտ յրտագ,
Վարսելունից իշեն յրտագ զըլովոծու...

յարդաշալոծուն Մյորմա Մյեցակրա
ջյժամովամ յարդեծո աշակուրա,
Վարսելուն Վազուրա, եցալունցյալ ջյժունից
յնդա զուրչեծուն աելուրան.

Շարյեծա եցեծա ջյժուն,
դանանից մյուրյալուն ոմյժուն,
յարդասակցուն Յորմանա ջյժունուտյմա,
մյ ամ դասկանամդա մովյժուն.

Եղարջեր մուսրունցյալ Վոնատըրմենուն,
լայզարդյան զարաց յանցագա,
ուսարու րուն մյերունյ ջյժունուն,
մյ ուս նասրունյ ամցագ...

აჩ გავინარების სურვილი

არ დავიწყების მაქვს დიდი სურვილი...
ქვაფენილს გადარეცხავს წვიმა,
შინიდან გამოყოლილ იმედებთან
ვატყობ, ხვალ ისევ მივალ.

რომ არ დავივიწყო წარსული,
სხვა ფიქრებს უნდა გავყვე,
დავიამო გულის წადილი,
სიხარულს ბოლომდე ჩავყვე.

ვიოცნებო მხოლოდ დამისთევით,
ვეცადო სამოთხე არ დავთმო,
წარსულის წამიერი დავიწყება
ახლა დაუნდობლად დავგმო.

წარმავალი შიში დავიცხრო,
ვეზიარო სიყვარულს როცა,
ვებრძოლო გამოუცნობ განცდას,
ვისწავლო მომავალზე ლოცვა...

გაღაფკუპნიან გზებს

გადაივლიან შარებს,
გადატკეპნიან გზებს,
ეს გატკეპნილი გზები
მუზებს მომიტანს ბევრს.

ადრე სხვამ ტკეპნა მიწა,
ახლა მივყვებით ჩვენ,
ვინც ივლის, სხვას რას იზამს,
ამბებს მოჰყვება ბევრს...

შვილიშვილების დარს,
ალბათ, ვერ ვნახავთ სხვას,
ისინიც ალბათ, მერე
გადატკეპნიან გზას.

და გაგრძელდება ასე
თაობის გარდასვლა,
ეს გატკეპნილი გზები
მერე დარჩება სხვას...

თურქი ლანგო გაშიხალისა

დაუნდობელი, ნაგიჟარი, ეს ურჩი ქარი,
გადმოყრის დარდებს ამოუცნობს შავი
ღრუბლიდან,
ღონემიხდილი მივუყვები ფიქრების რემას,
გულს ვერ ვაკავებ, ამოვარდნას ლამობს
უბიდან.

ნეტავ რა არის ასეთი, რომ ვერ მოისვენა,
სულის ფორიაქს გულის ძგერა ფეხდაფეხ
მისდევს,
დაუოკებელ წყურვილს კვლავაც ბურუსი
მოსავს,
გრძნობები ფარავს იმ განწირულ, დასახულ
მიზნებს.

სულო ობოლო, დათმე დარდი დაუნდობელი,
ხვალის წყვდიადზე დღეს ნუ დარდობ, მიეც
ხვალისას,
იმ ზეციური კაშკაშა მზის ამობრწყინებამ,
ვხედავ გრძნობების თეთრი ლანდი
გამიხალისა.

თავი დაშორეთა

საქმისათვის ბევრჯერ თავი დამიდვია,
ერთგულების დიდი ხიდი გამიდვია,
გული ბევრჯერ სიკეთისთვის მიმიძღვნია,
ბოლოს მაინც საყვედური მიმიდია...

ვერვინ მოთვლის რამდენი რამ გამიგია,
ბევრჯერ ცუდში, კარგი დღენი გამიცვლია,
იმ სხვის ცუდზე მაინც კარგი მიფიქრია,
ბოლოს მაინც საყვედური მიმიდია...

შური ბორგავს „რატომ კარგი აგიგია“,
სხვა სიკეთეც რატომ ფეხქვეშ დაგიგია,
ვერ გავიგე, რა აზრები დაგინთია,
მზე ანათებს, მაინც ცუდი ამინდია?...

თუთჩი ნუმა

მოდის და მოდის თეთრი წვიმა,
კლდეებს ასველებს...
რეცხავს და რეცხავს, გადარეცხავს
მთებს და მთამსვლელებს.

იქნებ გაჩერდეს, ჩაწყნარდეს
და გადაიღოს...
გამოჩნდეს მზე და შავი კლდენი
ფეხქვეშ დაიგოს.

იქნებ ეშველოთ იმ მთამსვლელებს
კლდეთა თაროზე...
და აისრულონ ოცნებები
ცის კაბადონზე.

ოცნებების გული ლავუშმულები

დარდებს სიხარული ჩავანაცვლე,
სევდა შევაჩერე ნაწამები,
სული, როგორც იქნა, დავიწყნარე,
გულს მივეც რითმი დაძალებით.

ვარსკვლავები ციდან ჩამოვკრიფე,
ღრუბელს მზის ნათება შევაშველე,
სითბოს ციფი მკერდი შევუშვირე,
ამით გაბრაზება შევაჩერე.

ხვალეს, დღეს სიკეთე ვამჯობინე,
სევდას არტახები დავუწყვიტე,
დიმილის ნიდაბი ავიფარო,
ოცნებებს გული დავუშვიდე.

დღეო, წუთიერად გამახარე,
არ მაწვალო შენი უგნერობით,
მშვიდობის დილა გამითენე
ნაწამებს, დამის უგულობით...

სულთ, ჩემთ სულთ

„კოშმარები“ ძილში
მესიზმრება ხშირად,
სულო საით ილტვი,
სხეული გაქვს ბინად.

ვხედავ მიჯანყდები
სულო, ფორიაქობ,
ლამით საით ფრინავ,
საით გოლიათობ.

სულო! ერთადერთო.
ამ სხეულის დედავ,
გაქცევას რომ ლამობ
ამას კარგად ვხედავ.

სულო! ჩემო სულო
რად წვალობ და ბრძოლობ,
სხეულიდან გასგლას
მოესწრები ბოლოს...

გაზაფხულის მონა ვაჩ

დამით მესიზმრება კაეშანი,
დილით ადგომა მეძნელება,
გაზაფხული მოდის სურნელებით,
გაიღვიძეს იქმა და ენძელებმა.

მერამდენედ არის უფლის ნება
დამასწროს გაზაფხულის მობრძანებას,
სიცოცხლე არ არის სასჯელი,
ღმერთი ჩვენგან ელის მოკრძალებას.

უნდა მოვეფეროთ, მოვუაროთ,
დღეებს გაფრენილს და დარდიანებს,
გულში სიხარული ჩაგიგუბოთ,
წარსული მაინც უკან გვატრიალებს.

... სწრაფად გაფრინდა ცხოვრება,
ვერ ვივიწყებ ძველ ფიქრებს ონავარს,
ახლიდან იწყება ყვავილობა,
ვგრძნობ, რომ გაზაფხულის მონა ვარ.

ისევ იფურჩქნება სიცოცხლე,
იწყება ცხოვრება ახლიდან,
ისევ ისე უნდა ვიოცნებო
გარეთ გამოვიდე სახლიდან.

მუხლი მოგუდრიკო ყვავილობას,
მიწის საკოცნელად დაგიხარო,
თბილ წვიმას სახე შევუშვირო,
ისევ გაზაფხულით გავიხარო...

სწრაფად გასულა წელიწადი,
ყვავილობაც მალე გავიდა,
მერე ისევ მოვა გაზაფხული,
ისევ დაიწყება თავიდან...

ცოდან ჩაძოვების

გარსკვლავებს ციდან ჩამოვკრეფ,
ცუდ ფიქრებს გულიდან გავიდენ,
თეთრ ღრუბლებს ზემოდან მოვაჯდები
და მრავალ სიგიჟეს ჩავიდენ.

დავივიწყებ ცხოვრების იარებს...
ჩემს თავს მაინც ვერსად გავექცევი,
წარსულს ხელის გულს შევუშვერ,
ოცნებებს სიხარულით დავეწევი.

განვლილო მძიმე მოგონებავ,
მინდა, რომ უფალმა შეგაჩვენოს,
დღეებო სევდიანო, დარდიანო,
იქნება როგორმე შეგაჩეროთ...

ՃՇ Յողվո յահ

მე ლამაზად ლექსებს ვხატავ,
მაქვს შეგრძნება სიფაქიზის,
სტრიქონებს ვწერ, ნაწერები
მისდევს რითმებს სულ თავისით.

კაფერები სიყვარულით დედამიწას,
ჩვენს ქვეყანას, ბუნებას,
რაღაც მაინც გერ გაუძლებ
სხვაგვარად ამ ცდუნებას...

მინდა დავთმო, მინდა დავგმო,
მინდა ჩავწევდე უსასრულო სამყაროს,
რომ ბჟენების სიყვარული ქვეყნად შლილი,
ამ მთასა და ამ მდინარეს თავზე გადავაფარო.

გავახვიო ლექსის სტროფში, აბლაბუდის
მახეში,
არ გამექცეს, არ გამებნეს წუთითაც,
ვერ გამოხსნის ქარიშხალიც უხეში,
რომ ცხოვრების გარიურაჟზე ვიამაყო
გულითაც.

ուեղի ոթ ծալծն

դոլուգան ՚մազո լրջածլյածուս ցշնդո
სալամռուս միջեւ Ռոմ ՚վարտմյաց մալաս,
ճայրոնճյածուան սաելյածուս տաշից,
ցշնդո և նոնատլուս ճա միուս և ենուս ցարացւ.

ցադայրենուլու ցուս կածագոնից
ոկարցյածուան սալալաց ՚մորյութու,
մշրտալու և նոնատլու ՚մըյրյածուլ ցրմեռծյածուն
կալաց ցադաացճյածու ՚վարսյուլ մորյութու.

ցրյմլմորյուլու դշմս դյժամովից,
ցարսկալացու սացեց ՚նյուաս ՚մըյպյուրյածուն,
նուլու մյցորալա լայցարդուս ցոնից
կեցաց ՚իցենս ցշլյածու, և յլցանածյալյածու.

սաելու մցյելու ՚մյեցյելուս ցանցլա,
ժցյրս ճա ցշցշնյածուս սայդարուս ՚նարու,
մուծուսար, մյեմյե օւցց օմ ծալթու,
՚իցմու ցրմեռծյածուս և ուտեռու մուշրալու.

თუ აჩ ყოფნისა...

ამომავალ მზის სხივის
იდგა მკრთალი ალები,
არსებობა სიმართლეს
ჩაფრენია ბრჭყალებით.

სიცოცხლის განაჩენი
დაუშრობი, ყოველი,
და იმ გავლილ ცხოვრებას,
სჭარბობს ჟინი მგლოველი.

გადატკეპნიან მიწებს,
გადივლიან თეთრ ყანებს,
სიყვარულს და სიძულვილს
ადარებენ ერთმანეთს.

მსხვერპლად ვწირავთ ოცნებას,
ამ ქვეყანაზე ყოფნისა,
ბორგავს ბედის ბორბალი
ყოფნის... თუ არ ყოფნისა...

შინის პინარჩულებელ

ბავშვობის დღეებს გკლავდით ნახირში
და გზებს ვტკეპნიდით შიშველ ფეხებით,
მზიან დღეებში გადამწვარ მინდვრად
თავს ვიმშვიდებდით ბურთთან შეხებით.

არ გვეშინოდა მთაში, არც ბარში,
ბედნიერება თან დაგვყვებოდა,
არ არსებობდა სხვა სინამდვილე,
თამაშზე უფრო გაგვხარებოდა.

ალბათ გარდასულ ბედნიერებას
სიბერის წლებში ხშირად ვინატრებოთ,
ბავშვობის დროის მოგონებები
დაგვესიზმრება მიწის ბინადრებს.

* * *

გული ფორიაქს დაემსგავსა
სულს ჯინში მთვარე ჩაუდგა,
სიხარული ვედრებამ ჩაანაცვლა
და ფიქრებს ალერსი გაუტკბა.

Այսուհետ քամելիզն

Եթե եղանակ գագաղամ գաեցէի Նշան
Կը լազ Մյամինա լամու Պղապարո,
Չոյր և Տուզումո գայտծո շնչեծո
Դա մոյզունա Ռոշորու լամարո.

Յարսկացացուցյենանո մլուց ծյութաց մոցարց,
Տյուրզուլս դայցերոնձս Տոնառույս յլուա,
Ջրոնո գայրենաս Ռոշորու կայմանս
Սոցյալ նածոչնե... Ծյուզուլո Տօջանա...

Մասսարուլոնձս դամորցյնցյալ սոցաս,
Արարացյարո արար ամոնցեծ,
Դա մոշոյաց Տաճառաց շոյսկրուլուս Տորաս.
Իշենո Վեռարյեծ դրուս մամոնցեծ.

Թյ ամ դամուաց Մյոմատյենցա
Դարձուս Չոյրեծնո մջագոմարյս ամոյենս,
Իշմո Վեռարյեծուս դուժո մյց նյուրո
Տաճաց Վազյաց... Ծյուզուլուց դամոյց...

ՃՇ ԻՇԽՆ ԸՂԻՆԵՑՈՒԹ

մյ հյմին լոյկեցիոտ գաճմոցեցո և յլուս զըժրեծա, քրուս գոգեծա գարճասյլո Ծյօշուլութո դուռնու, յսասրյլութու մյ զըշացյ Շյմոծրյնյեծաս դա ար մոխուրա դյօժամովաս իազեցայ եօծունու. ար մոջաւյեծա մյ ցրոցրյեծա ზո՞նուլու և պուլու նյույր մալյյես իյմնու մյըու աժցուլո էյոննա, դա յսաեյրո յե ցեռցրյեծա պոցյա նածոյչյ եարյուն գաճաեծաս գամալյեծա, Ծյօշուլուտ մտեռցա.

մյ հյմին լոյկեցիոտ գաճմոցեցո և յլուս զըժրեծա, զըրմենունու յսաեյր սոմարիուլու գրուս, յրցյեծա, ամ հյմին ոյոյրյեծու ծյցրցան դամեցա րոտմյեծա բոցու դա յսասրյլո ոյորուայու լոյկեցու մյո՞նյեծա. իյմմա օդձալմա դամանատլա դուռնու վաճուլո գայտացյեծյա ոյոյրտան ծրմուլուս, դամու տյցյեծա դա մո՞նցացյեծյա յնյրցուս Շո՞նու դամցրտեալու, զե՞ր դաշուցալյ յնա՞նեսու լոյկեցու ոյոյրյեծա.

სინმინდუს კუთხავ

მინდა გამიგონ, მუზების რაინდს
დვოთიურ ლოცვებში მე დამენაოევს,
ვგვევარ მარტოკა ფიქრით ეულით
კენტად დარჩენილ ჩაუქრობ სანთელს.

მაგ შენს სიწმინდეს შენ მოუარე,
არ აამდვრიო წყალი ცხოველი,
რაც მოგცა დმერთმა ის იმყოფინე,
იყავ თავდახრით და მადლობელი...

არ მასვენებდა დღითა და დამით
ჩემს ცხოვრებაში გრძნობა მაღალი,
გვდილობდი ლექსით, მოთხრობით,
ზღაპრით

ქვეყნად რომ მეოქვა სიტყვა ახალი.

მე განგმირული ჩემი ლექსებით
თითქოს დარჩენილ ცოდვილებს ვიცავ,
მაღლიდან ახლაც მესმის გუგუნი
თავდახრით იყავ... ზეცის ხმა იცან!

კუნძული

მე დღემდე შენთვის ვერ მოვიცალე,
გადავიარე მთები, გორები,
მახსოვდი გზაში, ბევრი ვიხილე
ასე ჩვენსავით გულის სწორები.

მე შევნატროდი მათ ასეთ ყოფას
სიყვარულის რომ ცეცხლი ტრიალებს,
მათ ხელს ვუწყობდი, მაგრამ ჩვენს გრძნობებს
კვლავ ვუტოვებდი მტარვალთ, ტიალებს.

მე დავარდვიე ყველა კანონი,
შენ გიყურებდი მხოლოდ შორიდან,
მაშინ ვიგრძენი მთელი სიმწვავით,
როცა სიბერე კარზე მოვიდა.

მე შენთვის დღემდე ვერ მოვიცალე,
ჩვენ დროის ფასი დავკარგეთ ერთად,
ეს წლები ასე ფუჭად რომ ვფლანგეთ,
სწორედ ამიტომ დაგვსაჯა ლმერთმა.

თბილის მუნიციპალიტეტი

რძისფერ დამეში იწვოდა მუზა
ქადალდსაც დაწვის კვალი ატყვია,
დამწვარა ფიქრი, შენზე ნატანჯი
ჩემი ლექსებიც დაწვის ნაშთია.

შეადამისას შეჩერდა ქარი,
სახეს არიდებს დამეს ქაოსი,
გერ დამიმონა გრძნობამ წყეულმა,
აღარ მაქვს შიში ღრუბლის შაოსნის.

მიზეზი არის ეჭვის სათავე,
გადარეული ფეხზე ავვარდი,
გულმა იწამა თავდავიწყება,
ნათელ დღეებთან ჰყვავის ლაქვარდი.

დღემდე მივტირი დაკარგულ გრძნობებს,
თავზე დავყურებ ბინდის ნაფლეთებს,
ცხოვრების უკვე არ მეშინია,
დამის წყვდიადიც აღარ მაფეთებს.

ԴԵՐԱ ՅԴՎԱՀՄ

Սանամդյո Ի՞ազալ, մանամ,
Շնդա մռասե՞րո մոնդա,
Իշմո նա՞յսենո զոնմյ
Առ դարհյես այյտ դուժած.

Շնդա զյօպածո ցյլոտ
Ցյօբրտեօլդյ ևեցյձս դա իշենյձս,
Ռոմ մռմդյրացո զոնմյ
Ցյօդած առ դարհյես մյրյ.

Ռոմ ևոեարյլո զտյեսո
Սանամ այյտ զար կուժաց,
Ռատա մռալյ զոնմյ
Իշմո առ դամրհյես օւցաց.

Շնդա զօցեօզրո օւց,
Սանամ Ի՞ասվլուս դրո մռա,
Ռոմ ցյլոտ մյեմլոն իշմո
Ջաթօրհյձս դա ցլովա.

Թյց մմշցօճած Ի՞ազալ, Ռաճգան
Այյտ առ մրհյձս զալո,
Առցոն մացօլյձս ծոլմոտ,
Ցյօդո ցյլոտ դա տզալոտ...

თბენება აზრი

დამეში უფრო იხსნება აზრი,
დამეში ვწერ და დამეც ჩემზე უფრო ბევრს
ფიქრობს,
მთვარე ანათებს დიდ ფანჯარაში,
თითქოს ის მართლა გულისთქმა იყოს...
მყარად ჰკიდია გარსკვლავები უღრუბლო
ზეცას.

ვუყურებ შიშით
რა სიფრთხილით დაცურავს მთვარე,
ისე გადადის და კეკლუცობს გარსკვლავთა
შორის.

დამის მეძავი გეგონება ამ არემარეს....
ვწერ მონატრებებს სიბნელეში, ჩემი ჰობია,
მუზები მოდის

და
მაფხიზლებს,
მეტი რა მინდა,
სხვას რას დავეძებ, მას რა სჯობია...

შუადამისას იხსნება აზრი,
ვიცი, ეს დამეც რომ ნიშნავს რამეს,
გატყობ ლექსები რომ გამოვიდა
მადლობა უნდა გუთხრა ამ დამეს...

ბერის გემბათბე

ზეცის გუმბათზე
შემოიჭრა რიურაჟის შუქი,
მზემ ვერ იმძლავრა,
ცაზე მოსხანს დრუბელი მუქი.

ვხედავ იქნება ეს დღე ცივი,
სულ წვიმიანი,
დილიდან უინუდლავს,
მოგვენატრა დღენი მზიანი.

მთელი სამყარო შეცივნული
ქრულვას მოუცავს,
დღეს დედამიწა წვიმისგან
თავს ვერ დაიცავს.

თრთიან ხეები
ჭალები და მწვანე მინდვრები,
რომ არსად სჩანან ჯერაც
მძლავრად თბილი სხივები.

ზეცის გუმბათზე შემოიჭრა
რიურაჟის შუქი,
მზემ ვერ იმძლავრა,
ცაზე მოსხანს დრუბელი მუქი...

გადარენა მაჩუს ღლები

გადარეულა მარტის დღეები,
გარინდებულა ფერების ვნება,
გადმოფურჩქნული ადრე კვირტები
დღით ცოცხალია, დამით კი კვდება.

ენძელას ტრფობა თოვლის საბნიდან,
გიზგიზებს ხნულში თხემით ტერფამდე,
ვერ შემაშინებს ცივი ქარები,
შორიც რომ იყვეს მოვალ შენამდე.

გათენებამდე კვდება კვირტები,
ვინც ვერ გაუძლო ყინვის ნიჟარას,
გუშინ ყინავდა, გუშინ თოვდა,
დღეს კი უეცრად გამოიდარა.

ასეა მარტი გადარეული,
რა დრო გასულა სულის ყივილში,
დნება დღეები დაუნდობელი,
სითბო, სიცივის ამ დიდ ჭიდილში.

ლაშებრძონ ჩოლის

ცხოვრებამ ბევრჯერ მაიძულა სხვებთან

თამაში,

თანახმა ვიყავ გავმხდარიყავ დამდგმელი

როლის,

და ისე უნდა მემოქმედა, შორიდან ცქერით,

ეს როლი უნდა ყოფილიყო მომცველი ყოვლის.

ვეძებდი დადგმის რეჟისორებს ხალხის მასაში,

უმტკივნეულოდ შემერჩია დრო და ადგილი,

ახლადა ვხვდები სწორედ ჩემი გამოცდილებით,

თურმე არც სხვისთვის არ ყოფილა იგი

ადგილი.

ვითვლიდი წუთებს, დღეებს, თვეებს და

წელიწადებს,

ახალი როლის შესრულების, დღისა და

რიცხვის,

გცდილობდი ისე მეთამაშა ახალი სახე,

შემთხვევით რომ არ გავმხდარიყავ საგანი

რისხვის.

ცხოვრებავ ჩემო, უსახურო, დაუნდობელო,

ბევრი მატარე მე ეული უვლელი გზებით,

უცნაური ხარ, მაგრამ ტკბილი, უნდა გაუწყო,

მაინც მიყვარხარ, მაინც შენი სურნელით

ვტკბები.

Ճճոր աժոքո

ամռած թիւր, թիւր ցերատվալազ
դա շյարյեծազ,
գամռայքենթլյ արյմարյ, դղյ նալցլուանո,
՞աօլյ իշյեն դարձուանո դամուենատյզո,
դա գացցոնատյ դղյ նատյլո, դղյ ագրուանո.

կըլազ գամռէկույց Շյենո Շյոյի
մալալ այցնյեծ,
գալմռաթարյ մաջ ևեօցյեծո եյցյեծ, մալալ մոյեծ,
շեյդազ կըլազ ոցրմեյս Շյենո մալա ոմ
“Շըցլացյեծուն,
ծոնճուտ աշեոլո եյց-եյցյեծո ուեց գանատցնյեն.

ամռած թիւր!
դացանաեց դույո եաթյեծ
դաառծյ մովա, Շյմռակյուց Շյենո տատյեծո,
շլյեզո գրմեռնած դացցութոցյ ոմ ևասվայլուն,
՞աօլյ իշյեն –
գառրյեծ դամյենատյզո...

გთხოვ, გულეჩიბი

ჩემს გრძნობებს რაღაც საშიში
დაჰკრავს
საკუთარ სახეს როცა შევცერი,
მაწუხებს განცდა სიბერის წლების,
მეუცხოება სახის ელფერი.

სჩანს ვუჯანყდები დღეებს, დღეებს გარდასულს
ისევ ბიჭობა მსურს და მჩვევია,
ძლივსდა ვიხსენებ ნაცნობ შორეულს,
ვიცი ეს წლებიც ისევ ჩემია.

ვზიგარ მოწყენით და უსურველი,
წუხილით ისევ შავდება დამე,
გთხოვ, გევედრები... იმედი მომეც,
გთხოვ, გევედრები... მითხარი რამე.

ღმერთო, მომეცი მშვიდი სიბერე
ეს არის ჩემი ბოლო ვედრება,
ვხედავ, რომ სხეულს ძალა არ მოსდევს,
გული? გული კი სულ არ ბერდება...

თხევ გაზაფხულს

მზეს თვალს მიაპყრობს, დატვირთული ტოტები
ქარვის

ისევ ბრუნდება სიხარულით დამეთა თევა,
მოდის სიმწვანე, არ უნახავს ასეთი არვის
და მზის სხივებიც უფრო მაღლა გადაიწევა.

გადნა სიცივე, მოსაწყენი დღეების რიგი
მიდის, ჩუმ-ჩუმად იპარება ქარის ფრიალი,
თოვლის გაქრობამ გააჯერა წყლით დედამიწა
და ადიდებულ მდინარეთა ისმის გრიალი.

კვლავ გაზაფხულის, გაცოცხლების ლექსი
დაგწერე,
რა ვქნა, ვიცი, რომ ის შეუცვლის ბუნებას იერს,
გთხოვთ, რომ გამიგოთ და შემინდოთ მე ეს
სისუსტე,

თუ კი მას ხშირად ვეფერები და მიყვარს
ძლიერ.

ՃՇ ՇԴԲ ՑՂԸՄԸ

ԺԵ ՇԵՆ ՑԵԼՈՎՈ...
ԾՈՒՈ ԻՎԱՐՎՈՎՈՒԹ,
ՄԱԵՐԻԵՑԸ ՇԵՆԻ ՆԱԵՑՈՍ ԿՄՐՎՈՎՈ...

ՇԱՑԵ ԾԱՅՄՏԵՑՐԱ ԵԲԱՏ ՏԱՄԱՆԻ,
ԾԱԽԵՑՈ, ՇԵՐՎԵՐ
ՏԱՎՈ ՏԱՄԱՐՈՏԻ...

ՑԱՏԱՑԸ, ԻԱԱՐԱ ՈՄ ՕՄԵՋԵՑՄԱ,
ԾՄԵՐՏՈ ԱՄԱՏ ՌՈՑՈՐ
ՕՆՋԵՑԸ...

ՏՈՒՔՄԸ ԾԱՅՑԸ ՅԱ ՇՄՐԵՎՈՎՈ,
ԾԱՑԸ ԶԱՐ ԱԵՅ
ՑԱԴԱՐԵՎՈՎՈ...

ԻԵՄՈ ՌԵՆԵՑԸ ԻՎՈՎՈ ՑԱՅՐԱ,
ՄԿՐՏԱԼՈ ՕՄԵՋՈ ԾՇԵՏ ՇԱՑԵ
ԻԱՅՐԱ...

ԱԴԱՐ ՑՈՎԵՎՈ ԱՐՏԱՈՒ ՏԱՇՎԵԼՏԵ,
ԱՑՐՈ ԱՐԱ ԱՅՑՏ ՑՈՎԵԿՄՈ
ՄԱՇՎԵԼՏԵ...

გაფიქტებული შაინც

დაფიქრდი მაინც, იქნებ შეიცნო
ჯერ არნახული გულისოქმა ჩემი,
ჯადოსნურ ჯოხის ერთი მოქნევით
გადანგრეული ოცნება ჩვენი.

გაცრეცილია დღემდე რაც იყო,
ივსება სევდით დრო გარდასული,
ალბათ, გიგრძვნია რომ უსაზღვროა
ურთიერთობა ჩვენი წარსულის.

...რა ლამაზია დღე უჩვეულო,
დღეს, ვეფერები უფლის ნაჩუქარს,
კრიალა ცით და ასეთი განცდით.
არ ვინატრებდი მე სხვა საჩუქარს.

* * *

მინდა, რომ გულით ამბობდე,
სხვა რა სჯობია ამასო,
მე უდალატოს და ულევს
დიდ მეგობრობას გთავაზობ.

ლამբება!

ღამდება...

ღამესაც აქვს თავისი კანონები.

მთვარის ამოსვლას უნდა მოჰყვეს

ვარსკვლავების

გამოჩენა ცაზე...

თუ ეს არ მოხდა, მერე კი

ვდარდობ მასზე.

ვფიქრობ, ალბათ, ცუდ ამინდს აპირებს

და ხვალ იწვიმებს ბევრს... ბევრს... ბევრს...

წყალი დახვეტავს შარის ნაპირებს.

თუთხი ფუნციები

ხელში მიჭირავს საწერ-კალამი

და დალოცვილი თეთრი ფურცელი,

მე ვიცი მისი სიკეთის ფასი

მე ამ თეთრ ფურცელს ღმერთად ვუცქერი.

ნელა მივყვები ლექსების წყობას,

არ მეჩქარება, მოვალ მაქამდის,

კალამით უნდა გადავიტანო

ჩუმი ფიქრები, თეთრის ქაღალდის.

ქრის გათახა

დრო გაიპარა, დრო გადავიდა,
ამაში ბევრია მისახედრი,
„მე ვერავისთვის ვედარ მოვიცლი
ჩემივე თავი მაქვს მისახედი“.

ასე ამბობდა კაცი ბედშავი,
კაცი სიბერეს დანატრებული,
კაცი ნაშრომი, დიდად ნატანჯი,
მაინც ცხოვრება დამადლებული...

ცაზე ეკიდა დრუბელი შავი
და ქარიშხალი ანგრევდა სივრცეს,
მე იმისაკენ გამექცა თვალი,
როგორც კარებთან ატუზულ მზისკენ.

იდგა მარტოკა, იდგა ეულად,
ოდნავ მოხერილი, სპეტაკი სახით,
გადავცქეროდი, ვიყავ ამაყი
და კმაყოფილი მე მისი ნახვით...

ნიშნავს სიცოცხლეს

სიკვდილი ისევ ნიშნავს სიცოცხლეს
ეჭვი ამაში არ შეგეპაროს,
სატანამ წამით არ შეგაცდინოს
ნდობა რწმენაში არ შეგეშალოს.

არ აგერიოს სულო მშფოთვარებ
ძველ ცხოვრებაში, მიზანი ახლის,
ვინა ხარ, ანდა საიდან მოხველ
ასეთი სახით და გარდასახვით.

ვერ გავარკვიე ხმაურში უცებ,
უფალო ღმერთო, საით მეძახი,
უნდა ჩამაგდო ჯოჯოხეთს ცეცხლში
თუ ამიყვანო მაღლა ზეცაში.

იცი? აქამდე მოვედი წმენით,
ახლა ხომ ხედავ გაგებით სხვა ვარ,
უფალო ღმერთო, იმედით შენით
ამ ქვეყანაზე მე მშვიდად დავალ...

* * *

დღემდე დავყვები ვიწრო ბილიკებს
გზებს გაუთელავს და გზებს ქვიანებს,
ხომ მოვაღწიე შენამდე მაინც,
მაგრამ მოსვლა კი დავიგვიანე.

Ճճո՞ղ յշտիս

Ե՞ղլաց առ արօս ցեռցրեծա Րույլո
ո՞յ և յալ յրտուծ Շենտցու պայլանո,
և եզօնո դարձո առ ցանծուարո,
առ դասեցարո եղլու մըցանո.

ո՞յ Շենո տացո դուք կաւած մոցայից
դա ցոյշրոծ, Ռոմ եար գմորո Տարդալո,
Ե՞պայլա Ծպանու, պայլա Ո՞ւժուա
դա Շենո անրու Շեն եար մարտալո.

...ո՞յ Տատնոյեծու Շեն եար յեծոյլո
դա պայլաւ Շենտան մոյեարուա
ծեցրուտցու եուու, Ցիա-կալո Շեն եար,
յև Տայմե յրտուծ մմոմյ Հցարուա.

Ճեռահղու եահ

Թեօարյուլո եար, ովցէցո լուսած,
ցարս Տոյցարյուլու ցըցելո ցըցելա,
մյ դամաթյացա մաց Տոլամանցի
դա ցածրուցու իյմի լոյյիս ցըցմած.

Յեցազ ցարդասյուլ Տեցածասեցա ցնյեծեծս,
մյրտալս մանատուծելս նյու ցըցելուզուտ,
Յեցազ ցյուտեցետան ցանչրու ցուցենյ
դայուցյուլ իրդուլյեծս իյմո լոյյիսուզուտ...

ხომ არ შეშინდი, ლამაზო ქალო,
გხედავ მოღუშულს და სეგდით სავსეს,
მე შენოვის ყველა სიძნელეს დავძლევ
და მოელ სამყაროს შეგუცვლი სახეს.

გთხოვ, გევედრები, დარდს ნუ მაჩვენებ,
მე შენზე უარს ვერ ვიტყვი სრულად,
გახსენი შენი დახშული გული
და არ მომექცე, ძვირფასო, მტრულად.

მუკ აძლევალებ

შენ აგიკრძალეს ჩემი დანახვა,
მეც ამიკრძალეს შეხვედრა შენი,
ვალიარებ, რომ ამ ჩვენს სიყვარულს
მეტი სიტურფე და კრძალვა შვენის.

რაც უნდა იყოს, ვერ ვუძლებო მალვას,
ორივე ასე უხმოდ რომ ვდნებით,
სიყვარული რომ არ დაიღუპოს,
ამაზე უნდა ზრუნავდნენ სხვები.

ოი! შენ გრძნობავ ცამდე ასულო,
ვისოვის ხარ მწველი და ვისოვის მკვლელი,
ამაში ეჭვის არ შეგეპაროს,
რომ შენ ხარ ჩემი და მე ვარ შენი...

ԴԵ ՃԹԵԱՎԻԴՅԱ

մյ զյմյօ Ծյարուս, Ծյարուս անշարաս,
րոմ մուս նաքորաս համռաջջայ թմբոֆագ,
ևանամ դաղլուցո վար, դաշուշենո,
առ Շեշտիուր հյմիս ցոյկրյօն դուրաց.

Եցալյօն մովագյրոն Ծյալս մորագրակյս,
եուս ոյեսշեծուրան րոմ ովոչս Ծյեռյօն,
Ց՛լլացապոնցուրո, յլլուրո մաշալո,
ուշրաս ամոպրուս դա դաուշնեսյօն.

Րա ոյու ուշյո մեռլուր Ծյալուս
նաեսլ ցյու ևութմրյօն գաշաթան Ծյալսաց,
ևասմուսուտ ցայյօն Շեմյենց ծյենյօնաս,
Ծյլուտ ևաճլուրմյօնուս ցակաճրյօն մասաց.

Ծաշենագյօն Ծյարուս նաքորյօն,
Ծաշենագյօն մլույր դա եարձագ,
րոմ հյմյու դարիյս յեւ մոնաթրյօն,
դաշումասեռայրու յեւ Ծյուու յարցագ.

ՊՐԱԾՄ ՇՂՅՈՒԹՅ!

մյ ճազուալյ շնեծու մյենա՛նո,
շահենու ճռուան լրջնելյ մատրոնս,
սշլ ճազեմեծու նշույր ույկրմո
մլոյր մյարցելս ճա մյուշալ քաթրոնս.

Սյուու չյր օւցը քաթրարա ծավմցո
սատու գրմենուեծսաց զոյսաշ իշեսլո,
շեռցրեծամ ծեցրչյր մահցենա շնեծու,
շնեծու յշունու, շնեծու եշեսլո.

շնեծու շալլուելո, մելլագ սաշալո,
մոյշալո ճա սորույլու սաշեց,
մանց ցալնյշու նշալյ մուտ, մրոմուտ,
շեյշուալյ ոյսեցեծս ճա սաշեցեն.

ծեցրչյր մոմյետու ծյցու ծործալմա,
սոմնարյ օյտ իշմո տանմելյ մու,
մորս նայցույլո ոյեկնե շդցեթու
ճա մոցուու շնեծու ակլյ մուտ.

մյ ճազուալյ շնեծու մյենա՛նո...
շալլու մյութեազ, շոթաց մացալյ,
մյ ՛ր սոմնարյ զոնցնոյ, մյյո!
իշմո մյարցելու, մյեն գյենացալյ...

Ճղին բա Ճղծա

օմ քամեզրցյալմա ուշնեծամ
լլեյլսյեծնո տազո ոինօնա,
րոտմուս ձվարցյալս ցածայլու
դա մշխեծուան մուսնօնա.

Տաֆլաց ցամռպշրա յ՛մմայո
դա մշխեծնո տվալու դասեռ,
ծուալմա դա Մեսմո անտեսա,
մույլու լլեյլսյեծնո ապշեռ.
Եյթազ ամդյենս դա ամդյեն եանս
րուտցուս չչախորոծ Շյեն?
Մշխա პասշեռներս: „Նամդցուալաց
մյժյերցյալ դա Յ՛յեր.

յեյց եռմ մշխուս նոյնուա,
լլեյլսյեծնո րում Բյուծա Մշշենս,
մյ ու զովցալյ, րա ցոնդա,
Եյթազ րա մունուս Շյեն.

Ռայրում դայմյեն, ցանուցու
իյմեն Մյժյերցյալս ասյ,
ցեյդազ, րում Մյուրո Մյշցյրուա,
ցյուլու ծուալմուտ ցայցս ևացեց.

Մշխեծնուս լունելցաւս, յրութոյաւս,
տազու անյեմո չչունուա,
Շյեն յըալու եար, Բյոնուան
ցարցյալս րում ցածալունուա.

ვერ მომერევა ეგ შხამი,
როგორაც დგინო სახარჯო,
შენ თუ არ იცი, გასწავლი
მაგ ნიჭი რაში დახარჯო.
მე მაინც დავწერ, ლექსებში
უზღვავ სიყვარულს ჩავდებ,
სიკეთეს დავთეს, ჩვენს შორის
შენდობის დიდ ხილს გავდებ.
სიკეთეს რომ დაინახავ
მერე ინანებ მაგეთებს,
ვიცი, მიხვდები თუ როგორ
საჭირო საქმეს ვაკეთებ...“

ფრჩხა უკა

მე გავამეფე ოცნებები მარადიული,
ამაო იყო, მოლოდინი, დროა დასრულდეს
და მოელვარე, ცაზე მყოფი ფიქრთა კრებულის,
ლექსებში თქმული ყველა სიტყვა უნდა
აღსრულდეს...

უცებ დაფეთდა ბადრი მთვარე, ეძინა მშვიდად
უურში ჩამესმა ამოოხვრა დამის წყვდიადის,
ამოუცნობი ელვარება კავკასიონის
ელოდა უხმოდ გარდასახვას, რამე დიადის.

ტიროდა ევა... უსასრულოდ, მწველი ცრემლებით
ამოდ კწუხდი, ფუჭი იყო ზარების რეპვა,
გხედავდი, როგორ დედამიწა დამბიმებული
იმ დაუნდობელ მაცდურებით, სატანას ეპყრა...

კოაჩი უკრეთი გზებით

ვიარე უვლელი გზებით,
მინდოდა ფერება მზესთან,
უოველი მზის სხივი მწველი
მათბობდა მიყუჟულს კლდესთან.

ქვეყანა მეგონა ჩემი
ვერ შევძელ მე მაღლა ფრენა,
ბევრი რამ უთქმელი დამრჩა,
მე ახლა ავიდგი ენა.

დაბეჭდილ ლექსებში ვჩანვარ
ამოსულ ყვავილსაც ვგვავარ,
მე ბევრი სათქმელი დამრჩა
და ისევ მუზების ტყვე ვარ.

ოცნებით მოვფრინავ მზისკენ,
ვფიქრობ, რომ უჭკნობი ხე ვარ,
ბევრი რამ სათქმელი დამრჩა
მე ისევ მუზების ტყვე ვარ.

ՏԵՂ ԿԼԺԻՇԽՈՎԱ

Մյմոքշրա ქարմա, մո՞վյա զոտոռլո,
եօդան մո՞վուսյյեն մուգուս դամորցա,
ծոճմա, մյոնցարմա, ցոշմա դղշեծմա
տոտկուս ծյոնցօս օվյյուս դաշոնցա.

Իմուազամա ևարկմյելոյ նյըցամ
դա դահուզգու ևոնատուլյ տոտկուս,
լրմագ իակուզյեծյուլ միյյես, մոնաթրյեծուս,
տծուլ մյմուզգոմուս ևյըրցուլու օձպրոծես.

Ամէյցյնոյրո յիրյեծ ևոլազյ,
տոտկուս միուս ևեօշմու օմյեծու իակյուզա,
ցրյեմլոյ դամերիցալու մյրտալու զարսկցլացո
վյցալոծես դա եմորագ օդարսագ ար ևիանս.

Ասյ շումրտոռա դա նախամյեծու,
վյյուզուագ իամյյացարո յե մյենո միյյերաց,
դղյ գարճաւուլուլու շոմյեգոծուտ
ուտեռցս զոնմյեսցան մուշցլաս դա մշցլաս...

პესოზიგვი!

პესიმიზმი, პესიმიზმი სჭარბობს
რატომ ასე განწყობა გაქვს ავი,
მეკითხება მმა შემკრთალი სახით,
რატომ მოგაქვს განწირულად თავი.

შენს ლექსში რომ პესიმიზმი სჭარბობს,
ეს გავლენა ხომ არ არის სხვისი,
ვინმე პოეტს ხომ არ დაემსგავსე
და განწყობა გადაგედო მისი.

ვუპასუხებ თავჩაღუნვით, ჩუმად,
მაპატიე საყვარელო ძმაო,
რომ ვეღარ ვწერ ლექსებს აღმაფრენით,
რომ არ გესმის ჩემგან ლალი ხმაო.

ეს განწყობა ბრალი არის მეტად,
უპვე წლებით დახუნძლული დავალ,
ცოდვის ალში გახვეული, მწირი,
უიმედო, განწირული ხმა ვარ.

ჭარბა, ჭარბალბა

ქარმა, ქარიშხალმა
ეზო გადახვეტა,
ყვავილების სურნელს
თავი დააყვედრა.

მერე შემობრუნდა,
ეძგერა ხეებსაც,
თითქოს ემუქრება
გაფურჩქნულ ტყეებსაც.

ხეებს ყვავილობის
პვირტები გაყრიათ,
ქარს გაზაფხულისას
სიცივეც ახლია.

მერე კი მიბრუნდა
და გაჰქრა შორეთში,
ძალები დაფანტა
ღრუბლების მორევში.

შავი პეჩანგი

შავი პერანგი, პერანგი მწუხერის
მე შემომაცვდა უშნო ყიალში,
სიშიშვლე მოსჩანს, ვეღარ დავმალე
დავალ უვლელში, გზებში ტიალში.

დავალ ცეცხლივით მწველი წყურვილით
შემოჯარული გარე საზღვარით,
გარსკვლავებს დავკრეფ მარტოობაში
შენზე ფიქრებით ძლიერ დამთვრალი.

მიყუჟულია მაგ მოგონება,
აგუმბათდება ისევ ნათელი,
დარჩენილ წყვდიადს მკრთალად ანათებს
შენი ხატება, როგორც სანთელი.

დადლილი სული სხეულში ბორგავს
და მისი ოხვრა არის დათვლილი,
ცისარტყელების ჰაეროვნებას
ესმის ამ გულის გამოძახილი.

“კოშმარები” პუსიგმინდა

„კოშმარები“ მესიზმრება ისევ
გარდაცვლილი მამა ვნახე სიზმრად,
რატომ ხარო ასე დარდიანი,
მამამ დიდი საყვედურით მითხრა.

არ არისო მანდ ცხოვრება ისე
მოწყობილი, რომ არ შეგხვდეს ცუდი,
ვერ დაგაკლებს ცრუ და ფლიდი ვერას,
თავს გეხუროს შენ ნამუსის ქუდი.

შენ შენი გაქვს მიზანი და საქმე,
არ დაუგდო ყური არვის ჭორებს,
ისეთები მოგიშლიან ნერვებს,
ვინც ედება საქმით დობე-ყორეს.

ხომ იცი, რომ მადეთ ძლიერ სჭარბობს
სიცრუის და ორპირობის ძალი,
იცოდე არ შეეგუო მაგას
და არ გახდე მოშიში და მხდალი.

დედამიწას მოკალათდნენ მშვიდად,
სატანების ბუდე არის დიდი,
მიტომ მძლავრობს ორგულობა ასე,
მიტომ მძლავრობს ბოროტი და ფლიდი.

სანამ მამა გაქრებოდა სადღაც,
მან ნუგემით გადმომძახა ბოლოს,
დამიტოვა იმედები დიდი,
რომ უფალის უნდა მწამდეს მხოლოდ.

კუნის აკცენტი

ერთხელ უეცრად ზემოდან
წვიმის წვეთებმა იმძლავრა,
სულ გადარეცხა მიწა და
ხალხმაც გაქცევა იჩქარა.

ცდილობდნენ, რომ დაეფარათ
სახე და ტანი წვიმისგან,
ეძებდნენ თავის შესაფარს
ცას შეჰყურებდნენ შიშისგან.

რადგან წვიმის დროს პირველად
ელგამ შეაკრთო ხეები,
ყველა ხვდებოდა, რომ მოდის
ზაფხულის ცხელი დღეები.

და იმ შიშნარევ სიხარულს
ხვდებოდნენ დიდი განცდებით,
დროის გარდასვლის მოლოდინს
ვფიქრობ, ვერაფრით ავცდებით.

ახალ აშბუბნების ჰყოფნა

ადრე ახალი ამბები
უნდა გეკითხა სადგურში,
ან მაღაზიის გამყიდველს
სჯობდა ხლებოდი ფარდულში.

ისინი იყვნენ ცნობილნი
ახალ ამბების მომყოლად,
ბევრი მოგონილ ამბების
და ცრუ ჭორების მომგონად.

დღეს ტელევიზორს ვუყურებთ,
სხვადასხვა ამბებს ჰყავთიან,
ტყუილის, მართლის არევით
გადაცემები ბევრია.

ნამდვილ სწორ ამბებს გიამბობს
გზების გასაყარ მიჯნაზე,
უმუშევარი უსაქმოდ
ქუჩაში მდგარი „ბირჟაზე“...

პოლიტიკაში ჭორები,
ქვეყნის მართვაში ჭორები,
ბიზნესზე მხოლოდ ტყუილი,
უნამუსობის მორევი.

ვატყობ ეს დიდხანს იქნება,
უნდა მოვერგოთ როგორდაც,
ყველაფერს შევეგუებით
ომს ნუ ვიხილავთ ოდონდაც.

ასე ხელის

თუკი ვინმე შეეცდება
გულში რაც აქვს, ის ლექსად სოქვას,
თუკი ამას ვერ ახერხებს,
აღარ იცის მეტი რა ჰქნას.

და მერე კი დაღონდება,
ვერ ხვდება, როგორ მოიქცეს,
სად წავიდეს, ვის მიმართოს
და რომელ მხარეს გაიქცეს...

მე ვურჩევდი, რომ დაწყნარდეს,
ყველაფერი დაალაგოს,
დამშვიდებულ გულზე ვიცი
ლექსაც დასწერს საარაკოს.

აზრიც ხდება მისახვედრი
და ლექსიც ლექსს ემსგავსება,
ეს ყველაფერი წერის დროს
გონებასაც ეხმარება.

მერე ლექსებს გადიკითხავს,
გაიხარებს მათი ნახვით,
და ისურვებს მონათხრობი
გამოუშვას წიგნის სახით.

უძრავი მუსიკა

უთენია დილით გამაღვიძა
შენმა მოლანდებამ,
კარგად დაგუპირდი ნახევრად
გახელილი თვალით...
გიხილე წალკოტი შენს გარშემო.

გიშრითა და ლალით...
დავკეტე ფანჯარა,
რომ არ გამეპარო ისევ
და დარჩე ჩემთან,
როგორც ძველად...

შენდა დარჩი მხოლოდ
ჩემი გულის მცველად...
ახლა ხომ ხვდები, რასაც
გამბობ შენზე, რომ მართალია,
მაგ გამოხედვა
მაინც მხდალია...

ხომ ხვდები, რომ ეს გული
უშენოდ მკვდარია...

Ճետըռք Շղնջոս

Յա՞չյ ցագագուս դածումուլո
Շայո լրջածլյածո,
տոտյուս ցավույլուս մօամաեցիս
Շյբնուան Վոնաս...
Ցյ ցոթոցյածո ჩասարյցեած
Շեապյնա Վզոմաս...
Ցովա Ցյույր մանայցիած ցամոց Ցացնուլո
Վյլուս մոնցացյածո,
Ժա մոնաթրյած ամ Վզոմա՛նո
Տցուոռն մոցուած...
Ցյ մոցուուու Շյսաեցյած
Շյբուան Շորուան...
Շյցմյլո մուցլա Ցյ Շյնամցյ
ԼՎորյած Վզոմա՛նո,
Ես դամուցյաա, առ օյովրո
Ծորուուու մոցյլ...
Ցօմցնո, Ցօթոցյած ჩյմս Տյլուս,
Ցյլուս Ժա մուուանած պոցյլուս...
Րաց ցամաինու Ժա Րացա մայցե
Մեռուու Շյնու,
Շյն՛նու ჩյմո Տոնարյլու Ժա Ցյուեարյած
Եցլու նաբարյածո...
Շյն՛նու ჩյմո ալմացրյնա
Ես նախամյածո.

ცხოველების ჩოკა

ერთხელ, როცა ზოოპარკში ვნახე
დატყვევებულ ცხოველების როკვა,
გულში შემძრა, დაგუფიქრდი, როცა
ვნახე მათი ახლანდელი ყოფა...

გალიაში დამწყვდეული მგელი
ერთ ადგილზე ვერ ისვენებს, ვერა,
ნათლად ვხედავ მე მის ჩამქრალ თვალებს,
ნათლად მახსოვს მისი ცივი მზერა.

ვხედავ ბევრჯერ დაეჭიდა რკინებს,
ვერ გააღო მან გალიის კარი,
დადის წინ და დადის უკან, მისთვის
ამოუცნობ სამყაროზე მწყრალი.

რამდენი დღე და საათი გავა
ენატრება ტყე და ყოფა, ძველი,
ესიზმრება ველური სამყარო,
არ სჭირდება გალია და მცველი.

იქნებ მასაც გულის სწორი ახსოვს,
იქნებ ისიც სიყვარულზე დარდობს,
იქნებ დარდობს, რომ ვერ ამტვრევს
რკინებს
და რომ დარჩა იგი ასე მარტო...

შენთან კოწნები

მონატრებები გულს გაჰყოლია
დარდის შემკვრელო და გამყოფელო,
შენ ჩემი ფეხით გადატკეპნილო
ჩემო ოცნებავ, ჩემო სოფელო.

ჩვენს თავზე ბევრი ტკივილიც იყო
თოვლის გუნდები დარდებს ვესროლე,
სჯობს მტერს შევუნდოთ დიდი ცოდვები,
მიმტევებლები ვიყოთ ესოდენ.

მადლობა უფალს, რომ სიყვარულშიც
ერთად ვიყავით, ერთად ვიარეთ,
რომ ერთმანეთის გატანით მაინც
მთელი ცხოვრება გადავიარეთ.

მე მართალია ქალაქში ჩავრჩი
ჩემი ლექსებით, ჩემი ფიქრებით,
მაგრამ ოცნებით დღითა და დამით
შენთან ვარ, კვლავაც შენთან ვიქნები.

კუნძულის მემკვიდრეობა

მიჩვეული ვარ მე ასეთ ყოფას,
ვერ შემაშინებს მაგ ცივი მზერა,
ვერ დამიფეთებს წყურვილის გრძნობებს
და ვერ ჩამიკლავს ამ გულში, ვერა.

ერთი უბრალო მე ვარ, მოკვდავი,
სურვილი არ მაქვს ავფრინდე ცაში,
გულს რომ დამაკლდი, მწველი ფიქრებით
ხომ გახსოვს, შენთან მოვედი მაშინ.

ცხოვრებამ გზებზე ბევრჯერ გამთელა,
გამიპარტახა მიზნების ხაზი,
არ ამიხდინა უთქმელი ფიქრი,
არ დაუგია ძირს ფიანდაზი.

მაგრამ არ ვიცი, მაინც აქამდე
ამ დედამიწას რად ვთვლი მარჩენლად,
მასთან ვარ, დღემდე და მასთან ვრჩები
ჩემი ფიქრების გადასარჩენად.

ახალი უპორტულობები

ბევრი მიწერია ლამაზი სიტყვები
ლექსებად თქმული და შემკული ლალებით,
დღეს შენზე ვფიქრობდი, მინდოდა მენახე
მომღიმარ სახით და ნათელი თვალებით.

ძნელია იფიქრო, თუ როგორ გაფრინდა
ეს წლები, ულმობლად სადღაც რომ წავიდა,
ვერ შევეგუე და სიბერის ასაკში
მე მსურს კვლავ ცხოვრება დავიწყო თავიდან.

კიდევ ერთ სიბერეს და ახალგაზრდობას
მოვასწრებ ასეა, მჯერა და მწადია,
გხედავ, რომ განვლილი წლები სასჯელია
და ვთვლი, რომ ის მხოლოდ ჭირი და დარდია.

დღეიდან დავიწყებ მე ათვლას ცხოვრების,
სხვაგვარად არ მინდა, დროს ვერ ვემონები,
უფალი მიშველის, რომ ჩამოვიშორო
ეს აკიდებული წლები, დემონები.

სიტყბოში ჩავხარშო გულის ფორიაქი
და დავსვა წერტილი სულის აჯანყების,
დღეიდან იწყება ახალი აღმოჩენა,
ახალი ეპოქის...
ცხოვრების განახლების...

* * *

ტკიგილები გულთან მიგიტანე,
მონა გავხდი სულის
უძლურების,
დანავარდობს დარდი
დაუნდობი
ჯერ სხვისი და მერე ჩემი
უგნურების...

საბავშვო ლიტერატურა

ბავშვებს გაუხარითო!

აბ, გად, ევ, ზაო, იკალ, მანო,
სწავლობს თეა, მათე, ვანო,
ეს რა კარგი რამეაო
უპასუხებს მარიაო...

სულ ვასწავლიოთ ყველა ასოს
გიგას, ქეთის, თეკლას, ვახოს,
ასოს წერას რომ ისწავლის
მერე დაწერს მდელოს, ახოს.

ეს რა კარგი რამეაო,
ბავშვებს გაუხარითო...

„დედა-ენა შეისწავლეთ,
გაიხარებთ მერე მითი,
ცხოვრებაში წაგადგებათ,
რომ იქნებით უფრო დიდი...“

თუკას ბაზმური

დედიკომ თეკლას გუშინწინ
ჩამოუტანა ბუშტები,
მერე აუხსნა, ასწავლა
არ შესობოდა ლურსმნები.

გაბერეს ისე ლამაზად,
უკეთესი რომ არ თქმულა,
იყო ლურჯები, შავები,
ზოგიც წითელი ხატულა.

თეკლას სიხარულს არ ჰქონდა
საზღვარი მთელი თამაში,
და მას სხვა ვინმე მოწილე
არავინ ჰყავდა ამაში.

ბევრი იხტუნა, სახლებზე
უნდოდა შემოერბინა,
ბუშტებს ისროდა ცისაკენ,
ცდილობდა ცამდე ეწვდინა.

მერე უეცრად ეზოში
ტირილი მორთო ისეთი...
ბუშტები სულ მთლად დაუსკდა,
ეს იყო თურმე მიზეზი.

შაშვის გალობრა

შაშვის გალობა ამ დილით
ეფინებოდა მთელ ეზოს,
გალობას ჩუმად უსმენდნენ,
მოსწონდათ ომარს და რეზოს.

მერე კი შაშვი დიდ ტოტზე
ახტა და სხვა ხმით იმდერა,
გალობა გულს ედებოდა,
სოფელს ესმოდა სიმდერა.

ეფინებოდა მთელ ჭალებს,
თითქოს მოსთქვამსო შაშვიო,
თითქოს დედასთან კამათობს
პაწაწყინტელა ბავშვიო.

მერე აფრინდა, წავიდა,
ბავშვებსაც გული დაწყვიტა,
შეშინებული გაფრინდა,
გალობა უცბად შეწყვიტა.

რეზოს და ომარს ეგონა,
ხმა ესმა ალბათ ვინმესი,
თურმე ხიდან მისი აფრენის,
კატა ყოფილა მიზეზი.

პანაზინა თაგუნიაძე

პაწაწინა, ეშმაკუნა თაგუნიაძ
გადაწყვიტა ბევრი თხილი მოეპარა,
მიეზიდა რისკისა და შრომის ფასად
და როგორდაც მის სორომდე მიეტანა.

სადღაც ნახა და მიაგნო თხილის გროვას,
სათითაოდ გადმოზიდა მის სოროში,
ანგარიშით და გათვლებით დაადგინა
ამ სადამოს მივიდოდა ის ბოლოში.

ეს სადამოც მოახლოვდა, შემოვიდა,
თაგვმა ნახა, თხილის გროვა აღარ ჰქონდა,
გარეთ იდგა სიცივე და თოვლის ბუქი,
ზამთრისათვის მას შიმშილი სარჩოს სოხოვდა.

წავიდა და ნახა თავის სოროს თავი,
თხილს ეძებდა, დაუკვირდა,
მერე შიგნით ჩაძვრა, თვალებს არ უჯერებს,
შიგნითაც რომ აღარ იყო... გაუკვირდა.

თურმე თაგვის სორო ნახა კუდფაფუკა
ციყვმა, თხილის გროვით იყო იგი სავსე,
წაიღო და სულ გაზიდა თავის სახლში,
წრუწუნას კი მოუხდება სწორედ ასე.

გეგმა თვეზენა

გედმა იფრინა, იფრინა,
შემოიფრინა მსოფლიო,
ამდენი ფრენით დაქანცულს
ფრთებზე შეაშრა ოფლიო.

მაგრამ ვერ ნახა სადარი,
მისი სამშობლო ერთია,
სადაც ბარტყები დაჩეკა,
სადაც პვლავ ისევ ელიან.

იქ სიხარული სხვა არის,
მას ვერ გადმოსცემს ვერავინ,
მას ვერ დახატავს მხატვარი
და ვერ შეკერავს მკერავი.

სამშობლო არის მთავარი,
სადაც სიხარულს ელისო,
თავსაც გასწირავს იმისთვის,
მხოლოდ მის ნახვას ეფირსოს.

ლოჩა თქვა

ღორმა თქვა: „მინდა წუმპეში
გორაობა და თამაში,
თუ კინმე ფიქრობს, გავგიძიო,
დიდად შემცდარა ამაში.

მე ღორი ვარ და ჩემს მოდგმას
ასე სჩვევია ცხოვრება,
საჭმელი მქონდეს და წუმპე,
არ მინდა მე სხვა ქონება.

ვიცი, პატრონი მასუქებს,
ხორცი რომ ჭამოს ჩემი,
მიტომ ვაკეთებ, რაც მინდა,
ტყუილად დამცინის სხვები.

თუ დაფიქრდებით, მიხვდებით,
არა ვარ ცუდის მყოფელი,
მე კარგად ვიცი, რომ დამრჩა
ორი დღის წუთისოფელი...

ԿԱՌՈՂՋԱ ԻՆՉՋԱ

Սառուղանի հոգին է պարագած
Հայոց ազգի ազգական,
Տան պատմութեան ամենալավը,
Մուսական ամենալավը.

Յուրաքանչյուր առաջարկած է առաջարկած,
Եղանակ առաջարկած է առաջարկած,
Վարչական առաջարկած է առաջարկած,
Տաճարական առաջարկած է առաջարկած.

Ոճական առաջարկած է առաջարկած,
Վարչական առաջարկած է առաջարկած,
Տաճարական առաջարկած է առաջարկած,
Վարչական առաջարկած է առաջարկած.

Առաջարկած է առաջարկած է առաջարկած,
Վարչական առաջարկած է առաջարկած,
Տաճարական առաջարկած է առաջարկած,
Վարչական առաջարկած է առաջարկած.

ոսթ ղեծղըս զանգան

օամ շնմյլաս զանգան,
ևոտծո զոցրդյնո, ձամոա,
ևուզոյ տոտյուս ՞ասյլա,
աֆառ մա՞յեցիս մալոան.

աելա պազոլյիս ճազուսեամ,
օնքրոցաս ჩազդյի տռա՛մո,
մոեզդյիս, րոմ գաճանցոս,
առ ոյզըս Ծյուոլ Շրոմա՛մո.

մուսո դրոյիս ՞ասյլա,
տծուո դջայիս ջնդա զյլուուոտ,
շոյալմա մոցըցօ ուս մալա
յոնցյիս րոմ գաճազյլուոտ.

գա՞օյեցյլս մուցյոտ „ՏՅՈՄՅԼՈ“,
եյյիս կցործյիս ասյդյիս,
կցործոչամոա ჩոթյիս,
եուս յա՞նչյրոյիս ասեցյիս.

გოგას კერძოსა და უძლის

დღეს დედამ ველოსიპედი
გიგას უყიდა ბაზრიდან,
გიგა ეფერა, გაწმინდა,
არ გაიყვანა სახლიდან.

და მერე, როცა ფერებით
გული იჯერა ძალიან,
დედიკოს უთხრა მადლობა,
უთხრა, რომ კარგი ქალია.

სოხოვა, ხვალიდან ეზოში,
ჩავალ და ბევრსაც ვივლიო,
მე ზედ სხვას არავის დაგსვამ,
დიდად რომც ჰქონდეთ ხიბლიო.

ჩავიდა, ეზო მოსინჯა,
სუსველას უთხრა უარი,
„მხოლოდ ის არის მართალი,
სხვა დანარჩენი მტყუანი“.

მერე გაქანდა, ჩავარდა,
ძლივს მოახერხა, ჩამოხეტა,
ორმო არ სჩანდა ტიალი,
ახია მასზედ, რაც მოხდა.

ლუკას ბერძონი

ლუკას მამამ მოუტანა
ბურთი ჭრელი და ნამდვილი,
სურდათ ბავშვების მოწვევა,
მათვის გამართვა ნადიმის.

დაუძახეს ტოლ-მეგობრებს,
ბურთი აჩვენეს ფერებში,
ბავშვებს ბურთი მოეწონათ
და ჩაიგორეს ხელებში.

გადაწყვიტეს, საბურთაოდ
ხვალისათვის წასულიყვნენ,
ახალ ბურთით კარგ მინდორზე
უბნის გუნდად გასულიყვნენ.

ეთამაშათ მოგებამდე
და თავი არ დაეზოგათ,
ნამდვილ „სტადიონის“ ნაცვლად
მოედანი აეზომათ.

რომ გავიდნენ და დაარტყებეს,
მას მისდევდა ოცი ბავშვი,
ბურთი გასკდა, გაიფხრიწა,
ყველა დარჩა სახტად მაშინ...

უჩივა თხამ

ჩამოიარა ეზოზე
ერთმა თხამ წვერებცანცარამ,
რომ დაინახა ვენახი,
ყურძნისგან სულ მოლად გაცალა.

ამაზე არის ნათქვამი:
„კარგი პქონია მადაო,
ასე ლამაზად მჭამელი,
ნეტავი ვინ დაგბადაო.“

მერე გადვიდა მეზობლად,
იქაც შესანსლა ყურძენი,
გეგონებოდათ მშიერი
მოელი დღეების უძღები.

თურმე მეორე მეზობელს
ძალლი პყოლია ვერაგი,
თხას ეცა, სულ მოლად დახია,
ვერ მოაშორა ვერავინ.

ახლა საქურდლად ცანცარა
არ შედის ხელი აღებით,
სხვის ეზოს გარედან ივლის
და ამას ხვდება გაგებით.

ყუჩაში პატარაშ

იმ ცელქმა ყურშამ პატარამ
კატასთან ბევრი იღრინა,
არ მოერიდა მის ბრჭყალებს
ისულელა და ირბინა.

მერე მივარდა ფეხსაცმელს,
იქვე რომ ეწყო კარებთან,
სიცილის ცრემლებს იწმენდდა,
თათებს ისვამდა თვალებთან.

პირი დაავლო ფეხსაცმელს,
სადღაც წაიღო, ათრია,
კბილები ახლა ამოსდის,
ღრძილებს იქავებს, მადლია.

მაგრამ პატრონმა რომ ნახა,
ყურშა ამ დღეში, ფეხსაცმლით,
გამოეგიდა, უყვირა
და ვერ წაართვა ვერაფრით.

სანამდე ჯოხი არ მოხვდა
ჩვენს ყურშას მაგრად მუცელში,
მერე წკაპ-წკავით გაიქცა
და დაწვა სახლის კუთხეში.

ახლება, თუ აჩ ახლება?

ჭიამაია, პატარა,
ყვავილებს გამოჰყოლია,
სხვა საფიქრალი, საშრომი,
მეტი მას არა ჰქონია.

შენიშნა მარიმ უეცრად
ჭიამაიას გამოსვლა,
ხელზე დაისვა, უმღერა,
დაელოდა მის ამოსვლას.

ისიც ავიდა თითებზე,
მარიმ სურვილი ჩაუთქვა,
„ახდება, თუ არ ახდება“-მ
ჭიას სახელი გაუთქვა.

და ახდებაო როცა თქვა,
ჭიამაიაც გაფრინდა,
მარი კი სიხარულისგან
ლამის მეცხრე ცას აფრინდა.

Ճակակո քա Ճնոյո

Ճոճո ծայացո, ջռմելեմո,
յեստ մწյերև ովկյերև, առ շմշյեծ,
մշւերև ազլյեծ մարջացը համջարո
յուղոյեծսա դա դու ծյությեծ.

Առեցինագ նու հորջացեմո,
զյու դասնաեռս զյուրացոն,
համջարա և յուլցանածյուլո,
ռոմ մռաԾյոյու միջյարացո.

Եպյուրմյ օմ արյմարյմո
միջյարացագ ծիոյո կյուլուատ,
մաշեռյացըյուլո միջյարյո
մաս յվյուցյունյն „ցոլուատե“.

Ծիոյոյմա յըկնինա յինածյ,
ցուլունձա րա մու դաշյերաս,
ույյ ցամիարձա ծայացո,
դասիյյացլա տացու ցահյենա.

Ծիոյոյմա դասւոնա ցռմելեմուս,
օմ Ծյուլուս դրու յըյյելա:
„եռմ յարջո ոյո, ծյությո,
ռոմ ցագասանելոյ և յըյյելա!“

ჯაგის ხე ნურულობდა

ვარდზე ბულბული შემჯდარი
თავის ბალადას ჰყვებოდა,
იქვე ჯაგის ხე კი დარდით
ნერვიულობდა, ხმებოდა:

„ასე მჩხვლეტარა, მახინჯი,
მე ღმერთმა რად გამაჩინა,
არ არსებობს, რომ ფრინველი
შემოჯდეს გალობისთვინა.

დიდად მაფასოს და ჩემთან
შექმნას ცეკვა და თამაში,
მე გული მწყდება ძალიან,
ტრაგედიაა ამაში.

ღმერთო, რად ჰქენი, სხვას მიეც
ტურფა, ლამაზი მშვენება,
ალბათ ასეთი ბოლომდე
დავრჩები, არ მეშველება.

ლოჩი ლჩუცენა

ღორმა პუნტულამ, ღრუტუნამ,
წუმპე მონახა თვალებით,
ღორსა და ტალახის წუმპეს
ვერ გაარჩევდით მგვანებით.

გრილდებოდა და თავისთვის
ღუტუნებდა და ლაღობდა,
უზღვავ სიმშვიდეს იჩენდა,
არაფერზე არ დარდობდა.

საღამოს მისი პატრონი,
მაინც დაბანს და გარეცხავს,
იცის, რომ დიდხანს უნდება
მისი ტალახის ჩარეცხას.

მერე კი თავის საღორეს
მიაშურებს და დაწვება,
მშვიდად იძინებს დილამდე
და სიმსუქნისგან დადნება.

მიჩვეულია სიმშვიდით
ასეთ ცხოვრებას თავისთვის,
პატრონი იმიტომ უგლის,
რომ ხორცი ჰქონდეს ზამთრისთვის.

კაცი ცბილი

კატა ცბილი, ცანცარა,
ჩიტის ბარტყებზე ნადირობს,
მერე დაჯდება თავისთვის,
თავის ნებაზე ნადიმობს.

ძალიან არხეინია,
მიჩვეულია ფერებას,
ჰგონია, ყველგან გაუვა,
ჩიტებს ასე რომ ერევა.

დაუნდობელი, უვიცი,
ქორის ბუდეს თუ დაანგრევს,
მერე თავისი ანცობით
თვით არწივებსაც ააფრენს.

ვაი მის მოდგმას, თუ მაინც,
არწივის კლდესთან მივიდა,
კატა მას ვერ გადურჩება,
თვალი რომ მოჰკრას შორიდან.

შავ კჩუბს

შავ კრუხეს თავისი შვილები
ფაფუბები და ყვითლები,
გამოეყვანა მზის გულზე
საკენკის თანვე მირთმევით.

ქოთქოთობდა და თვალებით
ყოველწამს შვილებს ითვლიდა,
არ დაკარგოდნენ ეზოში,
მიწას ქექავდა, ისვრიდა.

თითქოს სხვას ეუბნებოდა.
ახლოს არ გნახოთ აქეთო,
წიწილებს არა აგნოთ რა
და უცბად არ დააფეთოთ.

მერე სასწრაფოდ, როდესაც
ერთი წუმპეში ჩავარდა,
დედა გაიქცა წყლისაკენ,
შვილის საშველად გავარდა.

ამოიყვანა, იმწამსვე
გაათბო მზეზე დადებით,
რომ ეშინოდა გრიპისა და
მასთან ფილტვის ანთების.

Նղեղը ծագակո

յրտո և յլելո ծագայո
Վյլութան րոմ ամռեյլույո,
յուղոս դա ծանիցիս յմշեծա
դա տան ջոյշրոծա տազուտցուն...
րոմ դժբաշ ծեցրո յէշամա
տան Շեյնակա եցալուտցուն...

մյսրո ցապլո ըծուն პորաս
րաչ րոմ ջրցնծա յուղո-ծանիո,
ձյալեծիւն յո դասկորա,
ծեցրո քամա, ցանծերա...
յարց եասուտնյ րոմ ոյտ
տազուտցուն Վանմլյրա...

„Րա յարցուա մյ ասյուո
լմյրումա րոմ ցամահինառ,
միջրցնծո դա յուղո-ծանիո
յեցս ուրուան հյմի Վոնառ.“

Սցծագ Շեցծա, զյր մռասվրո
ցածակեթումա ույց Վյալնիո,
րոմ շացը ծասրո յծոլյեծո
ցայլս հայեռ մուտցուն տաշնի...

კურდულება ნაცარამ

ერთმა კურდღელმა ნაცარამ
ბოსტანს მიაგნო არნახულს,
რა გინდა შიგ რომ არ იყო,
ბევრი კომბოსტო, სტაფილო...
დაჯდა კუთხეში თავისთვის,
თავის გემოზე სადილობს...

არ უკითხია ვისია
ან მცველი თუ პყავს ვინმეო,
თავი მშვიდად რომ უჭირავს
ნეტავ ასეთი კარგია?..
სირბილით ვერ დაეწევი,
ვხედავ, ქურდადაც ვარგია...

მაგრამ ამ ბოსტანს დამცველად
ძაღლი ჰყოლია, პანტურა,
იმ წამს სადილად გასულა,
ამ დროს კურდღელიც მოვიდა...
გაეგო ქურდის ამბავი,
ყევა ატეხა შორიდან...

პურდლელმაც არ დააყოვნა
სწრაფად ისკუპა დობეზე,
ტყისკენ გაიქცა, გაასწრო,
პურდლელი ისეც მხდალია...
საქურდლად აღარ წასულა,
თურმე შეშინდა ძალიან...

უწოდი კოლალები

ერთ ტყეს უდრანს და მიუვალს
დიდი პრობლემა გაუჩნდა,
მატლები ესეოდენ და
ექიმი არსად გამოჩნდა.

მატლების გროვა ესია
ტყის ქერქს და გულშიც აღწევდნენ,
ახალ ნაყარი ხეები
თითქოს უდროოდ დაბერდნენ.

ისმოდა ჭრიალი-ჭრიალი,
მატლები ჭრიდნენ ყველაფერს,
დაღონებული ხეები
ვედარ შვრებოდნენ ვერაფერს.

ამ დროს სად იყო სად არა...
კოდალა ტყეში გამოჩნდა,
და გაუკვირდა, რაც ნახა,
ამდენ ხანს როგორ გამორჩა.

რომ არ მოსულა ამ მხარეს,
არ ნახა ტყის გასაჭირი,
რომ არ უშველა ამ ხეებს,
არ მოაშორა მათ ჭირი.

გაფრინდა ამბის საოქმელად
მისი მოდგმის და ჯილაგის
და ტყეში შემოიყვანა
გუნდი მაშველთა ბრიგადის.

შეიქმნა ერთი ამბავი
ტყეში ისმოდა კაპუნი,
ჭიებს დაეცათ თავზარი,
ლამის დაუსკდათ მათ გული.

ამოისუნთქეს ხეებმა,
კოდალებს მადლი შეპბედეს,
გულით შეპირდნენ ერთმანეთს
კიდევ მომავალ შეხვედრებს.

კასთუმ და ბისი გათვა

ზაფხულის ამ ცხელ დღეებში
მდინარისკენ მიდიან,
სუსველას უნდა გაგრილდეს,
ვანოს, გიორგის, მინდიას.

ჩამოიარეს სოფლის გზა,
თან გადასძახეს ვასიკოს,
მან კი ახარა ამბავი
მის ულამაზეს დაიკოს.

უთხრა, ბიჭები მდინარეს
მიდიან, რათა გაგრილდნენ,
მოდი, ჩვენც მათთან წავიდეთ,
ახლა სახლიდან გავიდეთ.

დაიკომ უთხრა ვასიკოს,
ამაზე მე არ მედავო,
ბიჭებთან ერთად მდინარეს,
როგორ გაგშიშვლდე ნეტაო?

Ճռահիշուս Ցանժան

გიორგის ძლიერ უყვარდა
თამაში ბავშვის მანქანით,
სხვა საქმეების კეთება
ეზარებოდა ძალიან...
ყველა ამბობდა ამაზე,
რომ ეს დედიკოს ბრალია...

რადგან ის ანებივრებდა,
არ ავალებდა არაფერს,
და იზრდებოდა ზარმაცი,
არაფერი არ უყვარდა...
ხედავდნენ, მისი დღები
როგორ ქრებოდნენ უქმადა...

გაკვეთილს ყურს არ უგდებდა,
ლექსსაც კი ვერა ჰყვებოდა,
სწავლაში ჩამორჩებოდა,
ამას სუსველა ხვდებოდა.

ფიქრობდა მხოლოდ მდოლობით
სჯობნიდა მის ტოლ-ამხანაგს,
გაიზრდებოდა და დედა
უყიდდა ნამდვილ მანქანას.

ოհոნ ველთა ბუუ

ფრინველთა მეფე არწივი
კლდიდან გაჰყურებს უდრან ტყეს,
თუ ვინმე არ მოეწონა,
მსწრაფლ დაუბნელებს იმას მზეს.

ბრჭყალებით დახევს, თუ ტყეში
გაჩნდა ბარტყების მპარავი,
მისი ჯილაგის დაჩაგვრას,
არ აპატიებს არავის.

ლომი და ვეფხვიც გაურბის,
მასთან მტრობას ვინ აუგა,
იციან, თუ წაიჩხუბეს,
რომ არაფერი გაუვათ.

ფრინველთა მეფე, არწივი,
არის დამცველი ბუნების,
უფრთხილდით, რომ არგინ გახდეს,
მსხვერპლი თავისი ცდუნების.

Դիտմա Հոյանմա

յրումա Սահանմա Ըօկանմա
տազու քյութամու մալովագ,
մոնդորո ցածաօարա,
Ծյյես մոաժարա ցարովագ.

Մյացու պարան եղածմո,
Տաճաշ թիւց յո զեր առնցազա,
օսյու ոյո Տօհմյ,
յարո Ծոթսաշ առ առեցազա.

ՎԵՐԱՑՄԱ ՏԵՇՆՈՒ ՄՈԱՑՆՈ,
ՑՑՈՒՐՄԱ ՑՑԵԼՄԱ ԿԱՆՑԱՐԱՏ,
ՄԱՅԻ ԵՐԱԿԱ ԿՈՏԵՐՄՈ,
ՑԱՔՑԵՎԱՇ յո առ աբալո.

ՕԺՅԵ ՑԱՑԱՑՐԱ ՑԵՎՄԱՅՈ,
ՎԱԾՈՒ ԾԿՈՒՏԿԵՆ ՑՐՈԼՈՄՈ,
ՄՈՏՈ ՋԵԳ-ՄԱՄԱ ԿԱՆՑԱՐԱՏ
ԾԿԱՑՈՎԱԳ ԵԺԵՑՖԵՆԵՆ ՄՈՆԴՈՐՄՈ.

თბოლი ცოდვა

ხიდან ხეზე რომ გადარბის
კუდს მიაქნევს ფაფუკიანს,
ერთ უდიდეს ფუღუროში,
მისთვის სახლი აუგია.

იქ ცხოვრობენ დედა ციყვი,
მამა ციყვი ფომფორია,
იმ ერთი შვილს თავისას ზრდიან,
მეორე ჰყავთ, ობოლია.

ის ობოლი შვილობილი
უყვართ ისე, როგორც შვილი,
ის კი ისე მარჯვე არის,
გადათელა კაპლის ძირი.

როგორც კი ჩამოვარდება
კაპალი ძირს, მასთან რჩება,
შეინახავს ზამთრისათვის
ბევრსაც ჭამს და ბევრიც რჩება.

უყვარს დედას, უყვარს მამას,
რომ ასეთი მარჯვე არის,
ეს ობოლი ციყვის შვილი,
იმედია მთელი მხარის.

ლუკას ფილისაცმელი

ჩვენს ლუკას ფეხსაცმელები
დედამ უყიდა ბაზრიდან,
ლუკამ დააწყო, გაწმინდა,
უგლიდა დილა ადრიდან.

ჯერ არ ჩაუცვამს, ისე აქვს,
შენახული და ნაწმენდი,
რომ ქვეყანაზე უკეთესს
ვერავინ ნახავს გაწმენდილს.

პკითხეს, თუ როდის ჩაიცვამს
და გავა ასე ქუჩაში,
ჯერ უნდა მოვეფეროო,
ძველი ჩავყარო ურნაში.

მერე ახალსაც ჩავიცვამ,
გაწმენდილს, გაპრიალებულს,
ამით დავიცხოობ სიხარულს
და ჩემს გულს აფრიალებულს.

ხაჩქა სოჭვა

ხარმა სთქვა: „მე თვითონ მიკვირს,
როგორ ვუძლებ ასეთ შრომას,
დამე უდელს რომ მომხსნიან,
ძლივს ვიკავებ ფეხზე დგომას.

ვედარ ვუძლებ ტვირთის თრევას
და შოლტების ზურგზე ტლაშუნს,
კარგად ვხედავ, სხვა რომ ლალობს,
მაგრამ სხვისი მაინც არ მშურს.

ბოლოს პატრონიც მიხვდება,
რომ ჩამაგდო ასეთ დღეში,
ურემს ნაკლებად დატვირთავს,
შოლტსაც არ დაიჭერს ხელში.

შემიბრალებს, შემიყვარებს,
აღარ დამცხებს წნელს და კეტებს,
საბოლოოდ მიხვდება, რომ
იმის საქმე მე ვაკეთებ.“

მელია და მგელი

ერთმა მშიერმა მელიამ,
შემოიარა მთა-ველი,
და ამ საჭმელის ძებნაში
გზაზე შემოხვდა მას მგელი.

მელიამ ჰკითხა, ნათლია,
ნეტა რა გაგჭირვებია,
გარშემო ასეთი ტყე და
ირგვლივ მაღალი მთებია.

შენთვის „პრობლემა“ არ არის,
საჭმელს იშოვი ადვილად,
სხვას თავი რომ დაგანებოთ,
მძორიც გეფოფა სადილად.

მგელმა უსმინა, უსმინა,
უცებ პირს ნერწყვი მოადგა,
იმ ცრუპენტელ მელიას,
საცოდავს, თვალი დაადგა.

მელია მიხვდა, შეშინდა,
მაგრამ მგელს ვერსად გაექცა,
მელა მგელს ვერ გადაურჩა,
ვერ შეძლო, თავი დაეცვა.

ու մղտահմղցո նացահա

Ծյած լորս տաշուս ցռէցի
Ցամույցանա յիշովո,
Ցռէցի պաշտան դարձուցնեն,
Դուք մոնժորսա դա ծյալովո.

Լորս յ՛նոնցա Ռոթ յրտու,
Ու մյուրամյուն քաջարա,
Տաճճաց առ դակարց շուլոյու,
Մոյոթ տաշուտան աբարա.

Մացրամ րատ ցոնճա, շինմրագ,
Մասնց շպյալա աճցոլու,
Դա ցայխարա ծյածամուսս,
Ցայչուզա ոյու աճցոլու.

Ծյածամ յմյենա և պաշտան,
Ցնյենսա տպ յիշու շնյովո,
Տոլուս մոացնո դաֆոլուս,
Տոնեյր Ծալակս դա վշմէյմո.

Ամանյ արուս նատյամո:
„Ցլակս րագ յնճա յյենառ,
Ու մասնց տաշուսաս ոնամս,
Խոմու տաշուսաս մըրյենառ.“

ცნობელი ვერ შევუჩინე

ქეთი, მარი, ვაკო, ლუკა,
საბურთაოდ მოემზადნენ,
დაიარეს ეზოები,
მოედანი ნახონ სადმე.

ქეთიმ უთხრა: „სჯობს რომ აქვე,
სადმე ვნახოთ კარგი ეზო,
გუნდი შევკრათ, მოვიწვიოთ
სათამაშოდ, ვახო, რეზო.

მინდა, სანამ მინდორს გავალოთ,
ამ თამაშს ვინმე მსაჯობდეს,
მერე ვნახოთ სხვა გუნდი და
შევეჯიბროთ ვინ აჯობებს.

მანამდე კი, ვარჯიშს ვითხოვ,
რომ დავრწმუნდეთ ჩვენს ძალებში.
ვის აქვს რწმენა გამარჯვების
შეეტყობათ მათ თვალებში.“

მოიწვიეს, ნახეს მსაჯი,
ნამდვილი და გამოცდილი,
მსაჯმა როცა ნახა გუნდი,
ვარჯიშისგან გამოცლილი.

უთხრა, წესით ასე არის,
გაჟებს გუნდი უნდა ჰყავდეთ,
ქალებს ცალკე შეჯიბრი აქვთ,
ვერ აიტანს ქალი ამდენს.

გული დაწყდათ ქეთის, მარის,
გადაწყვიტეს ბევრი ბჭობით,
უნდა ქალთა გუნდი შექრან
გაჟაცებზე უფრო მჯობი.

დატრიალდნენ, შექმნეს გუნდი
გოგონების მოგროვებით,
გარჯიშობენ ერთმანეთის
იმედით და მონდომებით.

და აი, დღეს, ეს დროც დადგა
ბიჭებს უნდა შეეჯიბრონ,
დაუმტკიცონ სიძლიერე
და ერთმანეთს შეეხიდონ.

...როცა ვნახე შერკინება,
თვალებს აღარ დაგუჯერე,
და წაგებულ ბიჭების გუნდს,
ცრემლები ვერ შევუჩერე.

Ճաճլղիճնորո ჩեռյշո

Իեօյցս ծարԾյյեծո Շյուսանսլոյցս,
Ծյյժո դագուս Րալաց կորո,
ածա մոտեար, զոն րաս յԾյյցուս,
մաս մյցոծրոծս ովուռն յորո.

Ճաճլցնմոլո իեօյցո յոյկրոծս,
ածա, զոն րաս մոխամս աելա,
յորո իյմո մյարցյելոա,
Ճամիմարտլա, մըռնո մարտլա.

Ճացրամ յւցեթ Շյրդյլոյցոտ
մաս յմցյրա ծասրո ծրկյալոտ,
արվոցս յորմա զերա յոտերա,
մուս նոնամյ արուս մեջալո.

Ճյրյ իեօյցո, Ճաճլցնմոլո,
Ճաճլցնմոլո յըդո Ծյյժո,
զուսաց ևեցուս օմյցո այցս,
իացարցյեծա ասյոտ դոյցո.

Ճղճա լորիտը

Ճաշուազա, Ռասա զեյքազ,
Ճաշոնաեց եյտան ովզե,
Ճշլսայլազագ կշոտոնեծաց
մյլա, ճամեռծուու პորյազ.

Ճշուազ, Ռա ճշուա, Ռաս կշոտոնյիծ,
այտո Ռա ճաշուա?...
Եյտո Շշուու ճաշիարդա ճա
Եյտո Սաելու ամուա.

Սաել՛ու արշարտու առ մո՛շվեծէ
Նշյալա մշարտէ, զամեռծ ամաս,
Ճյարու ցամաց առ մայմարյէ,
Ճանուտ մյլազբ ճամիրդյլ մամաս.

Ճաշոնաեց, ճայեցուշնյին,
Նորու շյան, Նորու վոնա,
Ճա Շշուումա մամա մյլա,
Ճամուցաթրյէ հյմիւ ուշալվոնա.

„Այս եցեծա, Ռուա Շշուույծէ,
Ճաշրուցյի մուլլ կոնյեծաս,
Ճյրյ մամա ալար շիճատ,
Ճայինդյեծատ ճոնյեծա.“

მუსიკალური გვახაჩა

მერცხალმა მწველი ჭიკჭიკით
გაზაფხულდაო, გვახარა,
თბილ ქვეყნებიდან მოფრინდა,
ჩვენზე მღოცველი პატარა.

მოფრინდა თავის ბუდესთან,
სადაც დაჩეკა ბარტყები,
დაზარდა, გადააფრინა,
ახლა ამაში არ ვცდები.

მაგრამ რას ხედავს...
ის ბუდე დაუნგრევია ვასიკოს,
მერცხალმა ცოდვა შეუნდო,
სთქვა, კარგი იყოს, რაც იყო.

ისევ თავიდან დაიწყო
ახალი ბუდის შენება,
სახლი გალობით ააგსო,
დაგვატკბო მისმა ენებმა.

და მიკვირს ახლა ვასიკოს
ნეტავი თუ არ რცხვენია,
ნეტავ, თვალიდან შემთხვევით
ცრემლები ხომ არ სდენია?

Հոհոն փյուս

Յօրմա Տաքալնե դաացდռ
Տաթրոնիյ դուռագ նա՞յյենմա,
Ամայմա, Կոթա ზարմացմա,
Իե՞սօն դա Շոյոտուս դամբյուծմա.

Ովա: „Մյ թյօն ադար Յօ՛մրոմյօն,
Ա՛ր Շյայէմյյօն Շըյլմո,
Վացալ դա Իյմի Տակլս աշացյէ
Տաֆդաց Ծյուս ծոլուս, Կյուտեյմո.“

Վացուա, Եյցրո ուրա,
Գաֆասարա ըորյէն,
Նաեա ալցուու Տակլուսոյուս,
Շյացրովա եուս Թորյէն.

Ամ քրուս Տաճ ոյտ, Տաճ արա,
Եյիյօնան մցյլո ցամոհնուա,
Դա պյուրპանցյուրաս Շյմուշլա
Մուս պյուրագլցիս ա՛ր ցամորիս.

Յօրմա ովա, Տաթրոնիս զյմդյուրո,
Մյ մաստան ադար Յօյնյէն,
Մցյլմա օմբամսցյ դացլոյչա,
Դաթրովա մարթո իլոյէն.

ცყოს შოსაბაჩითღ

ტყის მოსამართლედ გამხდარა
ჩვენი კურდღელი ნაცარა,
საქმეებს ურჩევს ბინადრებს,
ლომბა უყურა, აცალა.

მოაქვთ და მოაქვთ ცხოველებს,
კომბოსტო, ვაშლი, ქლიავი,
მოსამართლეს არ მოშივდეს,
მერე იქნება გვიანი.

გასუქდა, დაიბლინდება,
ქვეყანა მისი პგონია,
ბევრ ცხოველს მისი რიდი აქვს,
მგელიც დაშინდა მგონია.

როცა ეს ლომბა გაიგო,
იხმო თავისთან მაშინვე,
პკითხა, შენ აქ ვინ დაგნიშნა,
ცხოველებს რითი აშინებ?

ისეთი თათი გაარტყა,
თითქმის ისროლა სახლამდის,
...მერე აყვირდა სუჟექტა,
რით ვუთმენდითო აქამდის.

კახოს თავგანწიჩა

დიდი თოვლი მოვიდა
ამ წელს, იხარეს ბავშვებმა,
მთიდან ადვილი შეიქმნა
თხილამურებით დაშვება.

გახოც ავიდა მთის წვერზე,
ამით დავჩაგრავ ყველასო,
სიჩქარით ვერ დამეწევა,
გავასწრებ მიტოს, გელასო.

მაგრამ მოტყუფდა, მართლაცდა,
დიდი სიჩქარით მოპქროდა,
ქვას წამოედო საწყალი,
ტრიალით თოვლში დაგორდა.

ძლივს ამოვიდა ცოცხალი,
მომხდარზე დიდად დარდობდა,
რისთვის გავწირე თავიო,
ხშირად ამასაც ამბობდა.

თბილ კუნძულებს თავგადასავალი

ერთმა დედამ შობა,
იზრდებოდნენ ერთად,
მათ სხვადასხვა ხასიათი
დაამადლა დმერთმა.

ერთი იყო ძლიერ
მშრომელი და გამრჯვე,
ყველაფერს აკეთებდა
გულიანად, მარჯვედ.

მეორე კი იყო
ავყია და ზანტი,
ცდილობდა არ ეშრომა,
არ გასვროდა თათი.

მშრომელმა უთხრა მეორეს,
ხედავ, ზამთარი მოდის,
ჩვენ სახლიც არ აგვიგია,
არ გვაქვს პატარა ქოხიც.

ზარმაცმა უთხრა, რაც გინდა
ააშენე და გქონდეს,
შენ ჩემთვის ნუ გაირჯები,
ნუ დაიღლები ესოდენ.

კარგიო, უთხრა მშრომელმა,
იწყო თავისთვის შენება,
მოზიდა ქვები, აგური,
უწევდა ლამის თენებაც.

სანამ სიცივემ იმძლავრა,
სახლი ააგო ნაქები,
სულ ქვებით, „ბლოკით“, ხეებით,
აგურით იყო ნაგები.

ზარმაცმა ძმამ კი იოლად,
ჩალა მოზიდა მინდვრიდან,
სახლი ააგო ჩალისგან,
არ გადაღლილა ფიქრისგან...

თოვლმა იმძლავრა, ქარებმაც,
დაიწყო ქროლვა, გრიგალი,
ჩალის სახლი რას უძლებდა,
აბა, შენ ახლა მითხარი?!

სულ დაუშალა იმ ზარმაცს,
სახლი ქარმა მას მინდორთან,
დილით გახედა თავის ქოხს,
ჩალა სულ გრიგალს მიჰქონდა.

და გადაწყვიტა ისევ ძმას,
რომ მიღომოდა კარებზე,
ნანობდა თავის საქციელს,
ცრემლებს იწმენდდა თვალებზე.

ძმამ უთხრა: „მოდი, იცხოვრე,
რაც იყო, იყო წარსული,
მხოლოდ შემდეგში არ გნახო
ცეკვა-თამაშით გართული.

იცოდე, შრომა არ გავნებს
და არ მოკვდები შრომისგან,
ჯერ არ მინახავს დამხრჩალი
კაცი საკუთარ ოფლისგან.“

ნინიღბსაც უშველა

კრუხი კრიახის ატეხვით
შვილებს თავს დასტრიალებდა,
მის ხმა უწყებს და გულსაკლავს,
ხევები ახმიანებდა.

ამით ამბობდა, არავინ
შვილებს არ მიკარებოდა,
მწვანე ბალახის ბიბინით
ეზო მოლად იფარებოდა.

წიწილებს სხვა რა უნდოდათ
საჭმელსაც ბეგრს შოულობდნენ,
თითქოს ერთმანეთს ეძახდნენ,
ბალახში ვერ პოულობდნენ.

ამას უყურა ნინიკომ,
იქვე რომ იჯდა ჩეროში,
სასწრაფოდ კრუხთან მივიდა,
წიწილებს უხმო ეზოში.

ყველა მონახა, შეგრიბა,
დაკარგულებსაც უშველა,
კრუხს მოუყვანა, შეუსხა,
გადაურჩინა სუყველა.

ჩემი ծაփու

რეზოს მამიკომ სოფლიდან
ჩამოუყვანა ბაჭია,
ათი დედმამიშვილიდან
მამამ ეს ამოარჩია.

რეზომ კურდდლისთვის ადგილი
მონახა სახლის კუთხეში,
ნორჩი ბალახი მოზიდა,
დაუწყო ფრთხილად ყუთებში.

უვლიდა, თავს ევლებოდა,
წყალი სულ ედგა ანკარა,
მის მოსავლელად რეზიკო,
დღესაც ადრიან ამდგარა.

გამოუცვლია ბალახი,
წყალიც ახალი ჩაუსხამს,
პურის ნამცეცი უყრია,
რძეც იქვე ახლოს დაუსხამს.

როდესაც ეფერებოდა
უცებ ხელიდან დაუსხლტა,
მერე რეზიკოს კინადამ
შიშისგან გული გაუსკდა...

ՃԵԿԴԵՆ ՀԱՅԱ

Յայուշո մրոեցծ մ՛յյեմսազգօ
մდոնարու პորաս, Ծյուան՛չո,
Ոյեթիյ Ծալախ մռյալ
ամքյն Տործուլս դա պոալ՛չո.

Տան նա՛յցոմարո Րոմ ոյո,
մրոեցծ Ծյուսկյեն ցարծուցնյեն,
տոտժու ամոնցու ցամուցլաս
ուսոնու մլոյր դարձուցնյեն.

Յայամ զեր նախա ագցուլո
մմրալո, Րոմ տազո ցայրուր,
տանաւ նա՛յցոմարս նյմուժան
մռլրոյն ցաւ դայրուր.

Ոյշեա, մլոյր ոչշյէ,
Յայա Մյոնցո, մեճալուա,
ուցուժա, եւս կվե՛ջ դագըռմա
սամո՛չո ոյո մալուան.

Թուղոմ մրոեցծ Վաճյենա
Տաելուսկյեն Տյուլ ցա՛յովոյլմա,
Մյօնցնյուլ, Մյոնցեյնյուլմա,
Ծալախու մռլաց ցատեյնյուլմա.

მარი გაკვეთილს აძგაღიბს

მარი გაკვეთილს ამზადებს
თან ეზარება ძალიან,
თუ წაკითხულს ვერ გებულობს
აბა, რა მისი ბრალია...

მერე გაბრაზდა, აიღო,
წიგნი დაკეცა, გადადო,
დედა რომ მოვა, აჩვენებს,
ვითომ გამხდარა ავადო.

მაგრამ რა მოიმიზეზოს,
გამხდარა ავად რისგანო?
ვითომ დღეს მზეში იარა
და დამწვარია მზისგანო.

მაგრამ თუ დედა მიუხვდა,
მერე ვაი მის მოსწრებას,
ყურებს დაუწელს, დაქაჩავს,
ალბათ ომებშიდაც მოსწვდება.

დედიკომ კიდეც რომ სცემოს,
საყვედური არ დასცდება,
ჩუმად წავა მის ოთახში
და უხმაუროდ დაწვება.

ՃՇԽԹՃՂԸՆ Ճու՛գ

մոքո մ՛ժրոմյելո ծօչոա,
զեր նախացո, սաֆմյ րոմ ոչճյես,
ակյտյեծ դռեյս, սածոսթիյես,
դռեացս, աս՞որյեծ ժվյել չո՛շկրյեծ.

Եյյեծ առյուրյեծ, Շյմտեցըցօտ
առ Շյյեսոռն մաթլյեծո,
չոյցու ցըլուս, ժվյելո մռամրու,
ռաց նախա մորմո դամբլյեծո.

Ցյու Ցալացյուրս մոեյդա,
Շյաս՞որ-Շյալամանա,
Շնդա Շյածաս ՑոՑյեծո,
ալնետ, մոեյդացս ամասաց.

Մացրամ ռաս ցեյդաց, Շյուրագ,
մոքոց հյմիսացոտ դաօնենա,
ժվյելո Ցալացրուս սաֆցարո
Վամմո Շյուրագ դաօնցրա.

თუ და ვაჩლო

თეა ვარდების ბუჩქებზე
კოკრის მოწყვეტას ცდილობდა,
ვარდის ეკალი შეესო
და ამას ძლიერ კვირობდა.

ფიქრობდა, ნეტავ უფალმა
ასე რად გააჩინაო,
ლამაზი ვარდი შექმნა და
ეპლებით დაარჩინაო.

ასე იოლად ვერ მიხვალ,
ვერ მოწყვეტ ასე ადვილად,
ეპლებით მისი შემოსვა
ღმერთმა ინება ნამდვილად.

და მიტომ არის ნათქვამი,
ესეც იმისი ბედია,
რომ „დღემდე ვარდი უეპლოდ,
არავის მოუწყვეტია.“

სარჩევი

აპტორისაბან	2
მზე გოგოეროგდა	3
გოლომდე დავიხარჯე	4
ცეკვლით გასევლებ რითმებს	5
მარტოს მტრვებ	6
ზორის გუნდები	7
ვიცი, დრო შთანთქავს	8
ჩემს ღვევებს	9
შუალების მოსლვავება	10
ვერ აუცილი	12
როცა კვლავ მოვა ზავხული	13
და ვიყო მჯვიდად	14
მისახსოვრა ღმერთმა	15
სასრაულს ველი	16
მინდა გახსოვდეს	17
მონაბამზდარი	18
გაუზრითხილდეს ქალის მანძილს	19
მს მონატრება	20
უოქმელი დარღი ვარ	21
ქარმა რიცაგარმა	22
მე ვეტრჭი	23
უფალება ამომიჩება	24
ნე შეედიაი	25
ვერ დაგემალე	26
მე ღღებდე ვეძებ .	27
რატომ ხდია?	28
ესეც მეყოვა საჯელად	28
ეტავ რად გინდა	29
გულში სიხარული მოვიდა	30
ჩემთან მოზრინდა	31
ისმის წვიმაში	32
მომიახლოვდი შეგლილობებ	33
ტყუილად ვუჟები	34
ძველი ტაძარი	35
უხორ ვადილი	36
სული მიიღების	37
სირცხვილის განცდა	38
დუმილიდან ამოვიძახებ	39
ისარი გესროლე	40
არ დაივიზებს სურვილი	41
ბადატკენიან ბზებს	42
თეთრი ლანდი გამიხალისა	43
თაგი დამიდვია	44
თეთრი უვიგა	44
ოცენებების გული დაგუმშვიდე	45

სტატიულო, ჩემო სტატიო	46
ბაზაფხულის მონა ვარ	47
ციდან ჩამოვკრევ	48
ეს პრეტი ვარ	49
ისევ იმ გადაში	50
თუ არ ყოვნისა	51
შორის ბინადრებს	52
ჟავიზოდ დამსდევს	53
ეს ჩემს დაქსებით	54
სიღმინდეს ვფიცავ	55
ვერ მოვიცალე	56
ივანიძა მუხა	57
უნდა ვეცალო	58
იხსენება აზრი	59
ზეცის გუმბათის	60
ბადარეულა მარტის დღეები	61
დაბლგმელი ოოლის	62
მზეო ამოდი	63
ბოსოვ, გავედობი	64
ისევ ბაზავხულს	65
ეს უნ გელოდი	66
დაგიძრდი მანებ	67
დაბლება!	68
დორ გაიკარა	69
ნიმაბს სიცოცხლეს	70
მძიებ ჯვარია	71
მხიარული ხარ	71
მეც ამიკრძალეს	72
მს მონატრება	73
უფალო შეგოხოვ!	74
შური და მუხა	75
ტიროდა ევა	76
ვიარე უცლელი გზებით	77
ასე უღმრთოა	78
აქსიგოხებო!	79
ძარგა, ძარიშხალება	80
შაგი პერანგი	81
„კოშგარები“ მსიზმრება	82
ვერაცრით აკცლებით	83
ახალ ამგებს ჰყვებიან	84
ასე ხდება	85
უშეორ გვვდარია	86
მხოლოდ უნებია	87
ცხოველების როკვა	88
შენოან ვიქები	89
ვერ შეგაშინებს	90
ახალი ეპოქა	91

საგაფშვო ლექსიკი

გაცშვებს გაუსარიაიო!	94
თეკლას გაუშტები	95
შავვი გალობდა	96
პარაზინა თაბუნიამ	97
გეღგა ივრინა	98
ლორდა იქვა	99
ყვითელგა ჩიტქა	100
იამ ენდელას გასძახა	101
გიბას ველოსიკედი	102
ლუკას ბურთი	103
ერთგა თხამ	104
შურშაბ პატარაბ	105
ახდება, თუ არ ახდება?	106
გაყაყი და გზიკი	107
ჯაბის ხე ნერვიულოგდა	108
ღორი ღრუტუნა	109
პატა ცბიერი	110
შავ კრუს	111
სულელი გაყაყი	112
კურდლელგა ნაცარამ	113
ექიმი კოდალები	114
ვასიკო და მისი დაივო	115
გიორგის მანქანა	117
ვრინგელია გევი	118
ერთგა ციკანგა	119
ოგოლი ციფი	120
ლუკას ვეხსაცელები	121
ხარმა სიტკა	122
შელია და მგელი	123
ის მეთორმეტე პატარა	124
ცოხლები ვერ შევუჩივ	125
გაბლენილი ჩხიკვი	126
გელა ტიროდა	129
შერცხეალგა გვახარა	130
ზორის ჰეჭა	131
ტყის მოსამართლე	132
ვახო თაბაანზირება	133
ორი კურდლების თაგბადასავალი	134
წილილებსაც უმველა	136
რეხოს ბაჭია	138
ეზევები ვაჟა	139
მარი გაკვეთილს ამზადებს	140
მშრომელი მიტო	141
თეა და ვარდი	142